Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 120 (8420). | 26 июнь, 1984 йил ● | СЕШАНБА | ● Баҳоси 3 тийин.

ИЛҒОРЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиб олиш, давлатга ғалла сотиш, уруғлик фондларини жамғариш ва донни ташиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар, колхозлар ва автоколонналар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1984 йил 21 июнгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Сурхондарё областига;

Фарғона областига;

Фарғона областининг Ўзбекистон районига;

Фарғона область Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхозига;

Тошкент область, Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхозига. Бу совхоз ғалла ўрим-йиғими планини 79 процент, давлатга бошоқли дон экинлари ҳосили топшириш планини 108 процент, уруғлик ғамлаш планини 100 процент бажарган;

Сурхондарё область, Ангор районидаги Калинин номли колхозга;

Андижон область автотрестига қарашли 2500-автоколоннага.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1984 йил 23 июнь куни Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XVI пленуми бўлди. Пленумда «Партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль ва апрель Пленумларининг қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко йўл-йўриқлари асосида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги масала кўриб чиқилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Б. Усмонхўжаев доклад қилди.

Музокараларда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Тошкентдаги Октябрь революцияси номли завод электр слесари Н. М. Железнов, Сариосиё районидаги «Коммунизм» ишлаб чиқариш агросаноат бирлашмасининг бош директори Б. Омонов, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Х. Жўрабеков, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. Т. Туропов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Навоий кон-металлургия комбинатининг директори А. А. Петров, Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси В. А. Головин, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ашуралиев, Главташкентстройга қарашли 159-қурилиш тресги партия комитетининг секретари И. В. Прасолов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, Ғиждувон район партия комитетининг биринчи секретари С. Ғаниева, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари Н. Р. Ражабов, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг ректори С. Х. Сирожиддинов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Х. Абдуллаева, Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари Х. А. Шоғазатов, Фарғона тўқимачилик комбинатининг мастери Н. И. Ермолаева, Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг раиси П. Қаюмов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Алламуродов ўртоқлар қатнашдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Е. К. Лигачев қатнашди ва нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан кенг қарор қабул қилди.

Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг раиси ўртоқ В. А. Хайдуров Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси аъзолигига кандидат қилиб сайланди.

Ўртоқ В. Г. Кретов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъмурий органлар бўлимининг мудири, ўртоқ З. Хайдаров Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ишлар мудири қилиб тасдиқланди.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ К. Н. Могильниченко, КПСС Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими секторининг мудири ўртоқ В. И. Смирнов, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари В. М. Легостаев ва И. Е. Пономарев ўртоқлар иштирок этдилар.

Шу билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тамомлади.

ҲОСИЛ ТЎПЛАШ ДАВРИ

САРАТОН КИРДИ. Ёз чилласи бошланмоқда. Деҳқонлар учун янада масъулиятли, ҳосил тўплашда ҳал қилувчи дамлар етиб келди. Бу даврда боғ-роғлардаги мевалар қуёшдан нур эмиб, шарбатга тўлади. Экин-тикиннинг амал олиши, сабзавот, полиз пайкалларидаги ҳосилнинг етилиши тезлашади. Асосий бойлигимиз, фахримиз, ифтихоримиз «оқ олтин»дан юбилей йилида уюлажак катта хирмонимизнинг салмоғи ҳам пахтакорларимизнинг шу кунлардаги меҳнат ғайратига, тадбиркорлигига, шижоатига боғлиқдир.

КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг бўлиб ўтган Пленумлари қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмаларини амалга ошириш учун астойдил кураш олиб бораётган областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари зиммага қабул қилинган юксак мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган ҳосил етиштириш учун ўзаро мусобақани кун сайин авж олдирмоқдалар.

Айни кунларда далаларда бўлган киши бу меҳнат, бу мусобақанинг илк меваларини кўриб қувонади. Яганалашдан сўнг областимиз бўйича ҳар гектар ерда ўртача 115 минг тупдан кўчат сақлаб қолинди. Ҳозиргача барча майдонлардаги ғўзалар икки марта озиқлантирилди. Бешинчи культивация давом этмоқда. Пайкалларга иккинчи марта сув қўйилмоқда. Деҳқонларимиз бу ишларни ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаётганликлари туфайли ҳозиргача катта-катта майдондаги ғўза гуллай бошлади. Қолган майдонларда ғўза ёппасига шоналаш арафасида.

Илк гуллар, илк ҳосил нишоналари! Булар юбилей йилида ҳам «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш учун мустаҳкам замин яратилаётганлигидан далолат бериб турипти. Эндиликда асосий вазифа ҳар бир хўжаликда бу гул ва шоналарни кўпайтириш билан бирга уларнинг тўла сақлаб қолиниши, тезроқ бўлиқ кўсакларга айланишини таъминлашдан иборатдир. Бу ҳар бир қишлоқ аҳлидан, ҳар бир деҳқондан, мутахассисдан, пахта ишига даҳлдор ҳар бир касб эгасидан ўз бурчига ниҳоятда садоқатли бўлишларини, ғўза парвариши билан боғлиқ барча агротехник тадбирларни ғоятда сифатли ва ўз вақтида бажарилиши учун курашишларини талаб этади.

Шуни мамнуният билан айтиш керакки, областимиз пахтакорлари бу вазифани шараф билан уддаламоқдалар. Кун сайин парваришни кучайтирмоқдалар.

Айниқса, Бўка, Коммунистик, Ғалаба районларининг кўпчилик хўжаликларида ғўза яхши ривожланмоқда. Илғор тажрибалар, фан ютуқлари ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий этилаётганлиги учун ҳам улар ана шундай яхши натижаларга эришмоқдалар. Дала ишлари суръатини кучайтириш ва сифатини яхшилашда пахтачилигимизнинг байроқдорлари бўлган 50—55—60 центнерчилар бу йил ҳам ибрат кўрсатмоқдалар. Улар ўзларининг амалий ишлари билан бошқаларни ҳам вақтдан, имкониятдан, техникадан ва бошқа моддий ресурслардан ишнинг кўзини билиб фойдаланишга, Тошкент технологиясини такомиллаштириб боришга даъват этмоқдалар. Шунинг учун ҳам уларнинг издошлари кўпайиб боряпти.

Афсуски, ғўза парвариши ишлари ҳамма ерда ҳам бир хилда юксак савияда ташкил этилмаган. Яқинда ўтказилган хўжаликлараро ва районлараро ўзаро текширишда ғўза парваришидаги яхши ишлар, тажрибалар, ютуқлар, режалар қайд қилиниши билан бирга камчиликлар ҳам рўй-рост кўрсатиб ўтилди. Масалан, чинозликлар Янгийўл районида бўлганларида колхозларда тахминан 700 гектар майдондаги ғўза ривожланишдан орқада қолганлигини аниқлаб бердилар. Бошқа районлардаги айрим хўжаликларда ҳам шунга ўхшаш камчиликлар борлиги таъкидланди.

Ҳосил соғлом кўчатдан олинади. Миришкор деҳқонларимиз буни жуда яхши биладилар. Ҳар гектар ерда мўлжалдаги соғлом кўчатларни пахта пишиб етилишигача сақлаб қолиш учун шу кунларда, айниқса, хушёрлик билан ишлаш, ғўзани чилла сувига қондириш керак. Чилла суви — тилла суви, деб бежиз айтмайдилар.

Ғўзани минерал ўғитлар билан озиқлантиришни 1 июлга қадар тугаллаш учун барча тадбирларни кўриш зарур. Экинга берилган озуқанинг яхши сингиши, ҳазм бўлиши учун сувни вақтида қуйиш ғоят муҳимдир. Шунингдек, ғўзанинг ривожини тезлаштириш, ерда намни сақлаш мақсадида қатор ораларига чиритилган гўнгни маҳсус мосламалар ёрдамида солиб чиқаётган хўжаликлар жуда тўғри иш қилмоқдалар. Бу соҳада Бекобод районидаги Ленин номли, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли, Энгельс номли, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозларининг тажрибаларидан ўрганиш керак.

Кўриниб турибдики, бу ўринда сувчининг зиммасига алоҳида масъулият юкланади. У экиннинг чанқаб қолишига ёки қуллатиб юборилишига асло йўл қўймаслиги керак.

Ҳар бир колхоз ва совхозда экиннинг талаби, далаларнинг ҳолатига қараб сувчиларни танлаш ва бириктириш мақсадга муқофиқдир. Хўжалик раҳбарлари бош сувчилик ролини ўйнашлари керак. Улар суғоришнинг сифати, сувдан тежамли фойдаланиляптими, йўқми, ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини назорат қилиб боришлари, ўрни келганда сувчиларга амалий ёрдам беришлари зарур.

Суғоришдан сўнг тупроқ етилиши билан дарҳол культивация ўтказиш, бунда ишчи органларининг тўла ўрнатилишига алоҳида аҳамият бериш керак. Ғўзаси ўсиб қолган майдонларда кўчатларга шикаст етказмаслик учун культиваторларга, албатта, ҳимоя тўсиқлари ўрнатилган бўлиши шарт.

Бир сўз билан айтганда ҳозирги кунда сувчи ва механизаторнинг ўзаро ҳамкорликда, бамаслаҳат иш олиб бориши ғўза тупларининг нормал ва серҳосил бўлиб ривожланишини таъминловчи муҳим омилдир. Зотан, сувчи—бутун маҳоратини ишга солиб, экинни вақтида қондириб суғорса-ю, бироқ, механизатор бироз ҳафсаласизлик қилиб, тупроқнинг етилишини кутмасдан ёки аксинча етилиб ўтиб кетгандан сўнг культивация қилса, у ҳолда сувчининг меҳнати рўёбга чиқмайди, ёки аксинча, механизатор культивацияни маромида ўтказсаю, сувчи бундай карталарга вақтида сув қўймаса, у ҳолда механизаторнинг иши қийинлашиб қолади.

Мусобақадошлар далаларда бўлишганда бегона ўтга қарши курашни сусайтирмаслик зарурлигини алоҳида таъкидладилар. Уларнинг маслаҳатларига ҳамма ерда амал қилайлик. Шунингдек, улар айрим районлардаги хўжаликларда ғўза пайкалларига ўргимчаккана туша бошлаганлигини кўрсатдилар. Ҳамма ерда ҳашаротга қарши курашнинг энг таъсирчан усулларини қўллаш зарур. Бекободликлар бу соҳада яхши иш қилмоқдалар. Улар биологик усулдан кенг фойдаланиб, ҳашаротнинг йўқ қилинишига ва айни пайтда атроф-муҳитнинг мусаффолигини таъминлашга эришмоқдалар. Бу тажрибани кенг оммалаштириш зарур. Назоратчилар ишини кучайтириш, ҳашарот тушган пайкалларни зудлик билан аниқлаб, унга қарши профилактик чораларни ўз вақтида белгилаш ва амалга ошириш лозим. Бу ишларни ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлашда мутахассислар, агроном-энтимологлар, район агросаноат бирлашмалари мутахассисларининг роли катта бўлиши лозим.

Дала ишларининг сифати, суръати, салмоғи у ерда меҳнат қилаётган одамларнинг кайфиятига боғлиқ. Хўжалик раҳбарлари бу ҳақда доимо ғамхўрлик қилсинлар, ғўза парваришида банд бўлган меҳнаткашларнинг унумли ишлашлари учун барча шарт-шароитларни яратиб берайлик. Дала шийпони оммавий-сиёсий, ташкилий ишларнинг марказига айлансин.

Ҳозирги кунларнинг ҳар дақиқаси ғанимат. Барча дала ишларини юксак савияда ўтказиб, зиммага олинган мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўплаш учун ҳар бир кундан унумли ва оқилона фойдаланайлик.

ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАБ

СССР Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган Бекобод районидаги «Авангард» совхози паррандабоқарлари ажойиб меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Хўжаликда давлатга тухум сотиш йиллик плани ортиғи билан адо этилди. Ҳозиргача пландаги 180 минг дона ўрнига 189 минг дона тухум топширилди.

Совхоз чорвадорлари эришаётган ютуқлар ҳам қувончли бўлмоқда. Бўрдоқибоқарлар мавжуд резервлардан унумли фойдаланиш эвазига давлатга 42 тонна ўрнига 66 тонна гўшт сотиб, ярим йиллик планни муддатидан олдин бажардилар. Улар айни пайтда 78 тонна гўшт топшириш юзасидан зиммаларига олинган йиллик планни ҳам ортиғи билан уддалаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Хўжаликда мажбурият ҳисобига гўшт ва тухум сотиш қизғин давом этмоқда.

БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

Мелиоратив ҳолати яхшиланган ерлардан самарали фойдаланиш бўйича СССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги совхозлари ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари ўртасида 1983 йилда ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида Калинин районидаги «Москва» совхози коллективи ғолиб чиқиб, министрликнинг ҳамда қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритган эди.

Яқинда совхозда кўчма Қизил байроқни топширишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Байроқни Ўзбекистон Мева-сабзавот хўжалиги министрининг ўринбосари М. Камолов топширди.

Е. К. ЛИГАЧЕВНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитетининг секретари Е. К. Лигачев 18—23 июнь кунлари республикамизда бўлди.

У Тошкент тўқимачилик комбинатида ишлаб чиқариш билан, партия ташкилотининг фаолияти билан танишди, ишчилар, инженер-техник ходимлар билан суҳбатлашди, тўқимачиларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари билан танишди. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, қувватлардан тўлиқроқ фойдаланиш, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини, бригада пудратини жорий этиш, кадрларни тайёрлаш ва уларни мустаҳкамлаш масалаларига катта эътибор берилди. Умумий овқатланишни, ишлаб чиқаришдаги маиший хоналарни анча яхшилаш, корхонанинг ёрдамчи хўжалигини ривожлантириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Е. К. Лигачев Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозига борди. Деҳқончиликда бригада пудратини жорий этиш, колхозчиларнинг меҳнати ва дам олиши учун яхши шароитларни яратиш соҳасида колхоз партия ташкилотининг, раҳбарларининг фаолиятига юксак баҳо берилди.

Район партия комитетида бўлиб ўтган суҳбатда район партия ташкилотининг иш услуби ва методларини такомиллаштириш, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш йўллари кўриб чиқилди.

Е. К. Лигачев республика бўйлаб қилган сафари чоғида Газли шаҳрида бўлиб, тиклаш ишлари, айниқса уй-жой қурилиши қандай давом этаётганлиги билан танишди. Ишлар суст ташкил этилганлигига ва унинг суръатлари пастлигига эътибор жалб этилди. Партия, совет органларининг раҳбарлари уй-жой фондини ремонт қилиш ва янги уйларни барпо этиш ишларини шу йил октябрь ойида тугаллаш чораларини кўраётганликларини маълум қилдилар.

Шу куни КПСС Марказий Комитетининг секретари Бухоро шаҳридаги пахта тозалаш заводига борди. Бу ерда ишлаб чиқариш вазифаларини ҳал этишда, уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлашда, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашда, социалистик мулкни ўғирлашга қарши курашда, бошланғич партия ташкилотларининг роли ва масъулиятини кучайтириш тўғрисида гап борди.

Е. К. Лигачев Бухоро область партия комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари билан, район партия комитетларининг биринчи секретарлари билан учрашди. Областни социал-иқтисодий ривожлантириш соҳасидаги ютуқлар билан бир қаторда бу ерда халқ хўжалигига раҳбарлик қилишда, партиявий-сиёсий ишларда, кадрлар масаласини ҳал этишда хатоликларга йўл қўйилганлиги қайд этиб ўтилди. Бу ҳол область энг муҳим иқтисодий кўрсаткичлар бўйича, айниқса пахтачилик ва чорвачиликда орқада қолишига олиб келди. Шу муносабат билан ғоявий-сиёсий, идеология ишини активлаштириш, раҳбар кадрларни тарбиялаш, уларга нисбатан талабчанликни ошириш, қўшиб ёзишларга, кўзбўямачиликка, порахўрликка қарши курашни кучайтириш зарурлиги таъкидланди.

Е. К. Лигачев Самарқанд областида Каттақўрғон сув омборининг сув хўжалик комплекси билан танишди.

Самарқанд область партия комитети бюросининг аъзолари билан, шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари билан суҳбат ўтказилди. Ишлаб чиқариш қувватларидан, меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириш, шартномадаги мажбуриятларни бажариш, областнинг Озиқ-овқат программасини ҳал этишга қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш масалаларига партия ташкилотларининг эътиборини кучайтириш муҳимлиги қайд этилди.

Капитал қурилишга раҳбарликни тубдан яхшилаш вазифаси қўйилди. Капитал қурилишда ҳали талайгина маблағларни планда кўзда тутилмаган, кўз-кўз қилиш учун қурилаётган объектларга чалғитиш оммалашган, ваҳоланки уй-жойлар, болалар муасасалари, мактаблар, савдо ва маиший хизмат объектларини фойдаланишга топшириш планлари бажарилмаяпти.

Самарқанд область партия комитетининг ҳисоботи юзасидан КПСС Марказий Комитети чиқарган қарор асосида коммунистларнинг авангардлик ролини янада ошириш, салбий ҳолатларга қарши курашга барча коммунистларни, бошланғич партия ташкилотларини активроқ жалб этиш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Е. К. Лигачев республика бўйлаб қилган сафари вақтида В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрди, бир қанча савдо корхоналари ва маданият муассасаларида, турар-жой районларида, меҳнаткашларнинг квартираларида бўлди.

Е. К. Лигачевнинг сафарида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев унга ҳамроҳлик қилди.

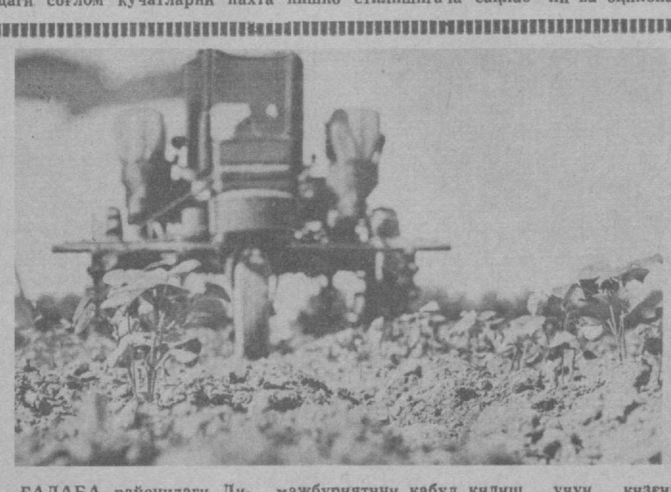

ҒАЛАБА районидаги Димитров номли колхоз пахтакорлари юбилей йилида 1800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 43 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилишган. Айни кунларда хўжаликнинг барча бригадаларида зиммадаги мажбуриятга яраша ҳосил етиштириш учун қизғин кураш кетяпти. Дала ишлари айниқса, хўжаликнинг Турсунбек Қодиров бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасида яхши ташкил этилмоқда. Улар бу йил ҳосилдорликни 45 центнерга етказишмоқчи. Суратларда: (ўнгда) бригада етакчиси Т. Қодиров механизатор Б. Маматмуродов билан иш сифатини кўздан кечирмоқда; ғўзага ишлов бериш пайти.

Ж. Тўраев фотолари.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик тўйи шарафига авж олдирилган социалистик мусобақа ой сайин ўзининг юксак самараларини бермоқда. 11-«Висотстрой» трестининг 76-қурилиш бошқармаси бунёдкорларининг бу соҳада эришаётган натижалари қувончли бўлаётир. Бошқарма коллективи ҳар бир қурилиш участкасини жасорат майдонига айлантириб, маданий-маиший ва маъмурий биноларни ишга туширилишини жадаллаштирмоқда.

Самарали меҳнат қилиш коллективдаги ҳар бир қурувчининг жанговар шиорига айланган. Бунинг учун уларда етарли имкониятлар ҳам йўқ эмас. Қурилиш бошқармасидаги 301 қурувчининг деярли барчаси 3—4 тадан турдош касбларни ўзлаштириб олган. Шу сабабли ҳам ҳар қандай ишни уларнинг ўзлари бажаришга одатланиб қолишган. Бу вақтдан унумли фойдаланиш имконини бермоқда.

Бинокорлар ўтган 5 ой мобайнида планни ортиғи билан адо этиб, кўзда тутилганидан 46 минг сўмлик кўп қурилиш-монтаж ишларини бажаришга эришдилар. Йил бошидан буён амалга оширилган бунёдкорлик ишлари ҳажми эса 978,6 минг сўмликни ташкил этди. Бошқарманинг Игорь Херсонский, Фарид Селиков, Ирина Сайфулина ва Зильгерман Шульгин етакчилик қилаётган қатор пешқадам бригадалари бунга салмоқли ҳисса қўшишди. Улар айни кунларда шу йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига меҳнат қилишяпти.

— Бошқармамиз трестимиздаги пардозлаш ишларини амалга оширадиган ягона қурилиш ташкилоти ҳисобланади,— дейди бошқарма бошлиғи Аҳмаджон Қобулов биз билан суҳбатда.— Шу сабабли ҳам ишимиз жуда масъулиятли. Негаки, шаҳримизда барпо этилаётган ҳар бир кўп қаватли бино ўзининг ранг-баранг архитектураси билан ажралиб туради. Шу кунгача ўнлаб объектларда катта ҳажмдаги пардозлаш ишларини адо этиб, 3 та турар жой биносини фойдаланишга топширдик. Яқин кунлар ичида яна шундай 3 та уй ишга туширилади.

А. РУСТАМОВ.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

№ 6 (266)

БУ САҲИФАДА:

• ҚОҒОЗДА БАЖАРИЛҒАН ПЛАН
• КОМИТЕТГА ШИКОЯТ ТУШДИ.
• ТРАКТОРЛАР ДАЛАДАН ҚАЙТГАЧ...
• ДЎКОНЛАРДАГИ ЎТМАС МАТОҲЛАР

САҲИФА ПОЧТАСИДАН

ТРАНСПОРТДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИНГ

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими хўжалик ҳисобидаги гаражида автомобиллардан қандай фойдаланилмоқда? Калинин район халқ контроли комитетининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида ана шу масала муҳокама қилинди.

Текширишдан маълум бўлишича, автогаражда машинадан фойдаланиш назорат остига олинган. 1983 йилда барча техника иқтисодий кўрсаткичлар бўйича белгиланган планлар бажарилган. 40 минг сўмдан зиёд даромад олинган. Бу кўзланганидан 6 минг сўм кўп демакдир. Шу йилнинг ўтган ойларида ҳам белгиланган планлар муваффақиятли адо этилди.

Шу билан бирга автогаражда транспорт воситаларидан фойдаланишда айрим камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда. Жумладан, навбатчи механиклар машиналарни гараждан чиқиш ва қайтиш вақтларини махсус журналда қайд қилиб бормайдилар. Айрим машиналарнинг етакчи қисмлари текширилмаган ҳолда йўлга чиқарилади. Шунингдек, гаражда спидометрдаги кўрсаткичларни ёзиб борадиган журнал йўқ. Йўл варақаларини тўлдиришда камчиликлар мавжуд.

Район халқ контроли комитети автогараж раҳбарларига юқоридаги нуқсонларни тугатиш бўйича тадбирлар белгилаб, уларни зудлик билан амалга ошириш ҳақида кўрсатмалар берди. Халқ контроли группасига ушбу вазифаларнинг бажарилишини назорат қилиш топширилди.

Д. ТАЖАНОВ.

СЕМИНАР—КЕНГАШ

Чирчиқ шаҳар халқ контроли комитетида штатсиз бўлим мудирлари, халқ контроли группаси раислари ва активлар билан семинар-кенгаш ўтказилди.

Кенгашда 1984 йилнинг ўтган даври мобайнида шаҳар халқ назоратчилари амалга оширган ишлар муҳокама қилинди, иккинчи ярим йиллик учун иш планлари белгиланди. Йиғилишда халқ контроли группаси раислари ўзаро тажриба алмашдилар.

Семинар-кенгашни шаҳар халқ контроли комитетининг раиси Ў. Омонбоев олиб борди.

Н. МИРЗАЛИЕВ.

ТЕХНИКАНИ ҚАДРЛАЙЛИК

Яқинда назоратчиларимиз хўжаликларда техникани сақлаш ва улардан самарали фойдаланишнинг аҳволини текшириб чиқдилар. Давлат техник назорати мутахассислари билан ҳамкорликда ўтказилган бу рейд яхши натижалар берди. Текшириш давомида кўпгина хўжаликларда техникани қадрлаш талаблар даражасида эканлиги маълум бўлди. Жумладан, Калинин номли колхозда барча терим агрегатлари, сеялкалар, тракторлар махсус бостирмалар тагида сақланмоқда. Техника воситалари дала ишларидан сўнг техник кўрикдан ўтказилиб, тайёрлик чизиғига қўйилган. Техникани сақлаш ва унинг самарадорлигини ошириш йўлида Ленин номли, «Интернационал» колхозларида ҳам дурустгина ишлар қилиняпти.

Ҳозирги кунда районимиз колхоз ва совхозларида 7 миллион 475 минг сўмлик қишлоқ хўжалик техникаси мавжуд. Ҳар йили механизмлар ремонтига 800 минг сўмдан зиёд маблағ сарфланмоқда. Агар баъзи хўжаликларда мавжуд техника ва қишлоқ хўжалик машиналаридан эҳтиёткорлик билан фойдаланиб, уларни асрашга жиддий аҳамият берилганда, ремонт ишлари ва эҳтиёт қисмлар учун кетаётган маблағ салмоғи анча камайган бўлар эди.

Ҳозир, Н. Ниёзов номли, «СССР 60 йиллиги» колхозларида техникани сақлаш ишлари қониқарсиз аҳволдадир. Машина ва механизмлар очиқ ерларда ётибди. Назоратнинг бўшлиги туфайли ҳали ишга тушмаган янги техникаларнинг запас қисмлари талон-тарож бўляпти. Ушбу хўжаликларнинг халқ контроли группалари техникадан фойдаланиш ва уларни асрашни пухта назорат қилмаяптилар. Ушбу масалада ўтказилаётган рейд ва текширишлар юзаки бўляпти. Текшириш якунлари группа мажлисида атрофлича муҳокама қилиниб, масъулиятсиз шахслар қатъий жазоланмайди. Назоратда таъсирчанлик, изчиллик етишмаяпти.

Бу йил районимиз меҳнаткашлари она-Ватанга 36 минг тонна пахта ва бошқа хил кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилганлар. Йиғим-терим мавсумида район хўжаликларида 180 та пахта териш машинаси, 439 та юк автомобили, 950 прицепли трактор ва бошқа техника ҳамда механизмлар ишлатилади. Ана шу техникаларнинг унумли ишлаши муваффақиятларнинг гарови бўлади. Буни яхши тушунган колхоз ва совхоз халқ назоратчилари техникани асраб-авайлашга қаратилган кўплаб рейд ва текширишлар ўтказаяптилар. Уларнинг талаби билан хўжаликлардаги автогаражларда катта қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Жойларда устахоналар, техника сақланадиган бостирмалар барпо этилмоқда. Назоратчилар механизаторларнинг ўзларига бириктилган техникадан қандай фойдаланганликларини мунтазам кузатиб боришяпти.

Ҳар бир техника давлат, ва колхоз мулкидир. Районимиз назоратчилари деҳқоннинг қаноти—қишлоқ хўжалик техникасини сақлаш, авайлаш ва қадрлашга эътиборини янада кучайтиравердилар.

С. ЕМЕЛИН,
Янгийўл район халқ контроли комитетининг раиси.

● «ГОСКОМСЕЛЬХОЗТЕХНИКА» Чиноз бирлашмасининг ихтисослашган устахонаси коллективи пахта йиғим-терими кампанияси бошлангунча 1300 та терим аппаратини ремонтдан чиқариб беришга аҳд қилган. Ҳозир бутун эътибор ремонт сифати ва суръатини оширишга қаратилгандир. Ўтказилаётган рейдларда устахона мудири Таваккал Эмиров ҳам актив қатнашяпти. У тайёр бўлган терим аппаратларини яна бир бор кўздан кечириб чиқяпти. Аниқланган камчиликлар ўша жойнинг ўзида бартараф этиляпти.

Суратда: Т. Эмиров навбатдаги техник аппарати ремонти сифатини текширяпти.

В. Сироткин фотоси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

НАЗОРАТ БЎЛМАГАЧ...

Тошкент шампан виноси заводида сифат ва самарадорликни яхшилаш соҳасида муайян ишлар қилиняпти. 1983 йил мобайнида хом ашёдан тежамкорлик билан фойдаланиш натижасида маҳсулот таннархи анча арзонлашди.

Аммо шунга қарамай корхонада хомашёни ҳисобга олиш ва ундан фойдаланишда ҳамон жиддий камчиликлар мавжуд. Жумладан, биохимия цехларида хомашё ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ва шишалар аниқ ҳисобга олинмайди. Вино маҳсулотлари идишларга ўлчовсиз қуйилади.

Завод лабораториясида ҳам ишга масъулиятсизлик билан қараш ҳоллари кўзга ташланади. Бу ерда олинган анализлар махсус журналга ёзиб борилмайди. Тайёр маҳсулот ва анализ натижаларига қараб хомашёнинг аниқ ҳисоби олинмайди. Назоратнинг бўшлиги туфайли заводда баъзан брак маҳсулотлар чиқарилмоқда. Уларни ўз вақтида қайта ишлашга эътиборсизлик билан қаралади. 1983 йили 4216 шиша, шу йил биринчи кварталида 747 шишадаги брак маҳсулот савдо дўконларидан заводга қайтариб юборилган. Текшириш натижасида 3020 шиша брак вино тайёр маҳсулотлар турган жойда сақланаётганлиги аниқланди.

Завод ўтган йили 10 миллион шиша шампан виноси ишлаб чиқарган. Лекин, «Сладкое», «Полусладкое» каби харидорбоп турлар умумий ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг атиги 32 процентини ташкил этади, холос.

Область халқ контроли комитети технологик жараённинг бузилиши ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатига эътиборсизлик билан қаралганлиги учун завод директори Р. Абальянц ва бош бухгалтер О. Биляловларга ҳайфсан эълон қилди.

БЕНЗИН ҲАВОГА УЧДИ

«Тошкент» локомотив депосида (бошлиғи А. Абдуллаев) шу йилнинг тўрт ойи мобайнида 445 тонна дизель ёқилғиси ортиқча исроф қилиб юборилди. Бунинг сабаби деподаги янги уч секцияли тепловозларнинг ёнилғи сарфлаш нормалари бошқарма томонидан белгиланмаганлиги, ёқилғи-мойлаш материалларининг яхши сақланмаслигидир. Ёнилғи сақланадиган резервуарларнинг аҳволи кишини ташвишга солади. Чунки бу ерларда нефть маҳсулотлари тўкилиб ётибди, паркда ёнғинга қарши чоралар кўрилмаган.

«Ўзбекистон» депосида (бошлиғи Н. Литвинов) ёнилғи-мойлаш материалларидан тежаб-тергаб фойдаланиш учун тадбирлар ишлаб чиқилганлигига қарамай, уларни амалга ошириш устидан етарли назорат қилинмаётир.

Инвентаризация ўтказилган пайтда ёқилғи омборида ёнғинга қарши инвентарлар йўқлиги маълум бўлди. Ёнилғи сақланадиган резервуар қопқоқлари яхши ёпилмайди. Натижада йилига икки тонна бензин ҳавога учиб кетяпти. Бундан ташқари, бензин колонкаси ишламайди. Ёнилғи машиналарга челаклаб қуйилади.

Бундай исрофгарчилик, хўжасизлик ҳолларини Ўрта Осиё темир йўли Тошкент узели автобазасида (бошлиғи А. Кондратьев) ҳам кўриш мумкин. Бу ерда биринчи кварталда 425 литр бензин исроф қилинган.

Автобазада машиналар ишга чиқиш ва ишдан қайтиш пайтларида жиддий кўрикдан ўтказилмайди. Кўпгина транспортларда спидометрлар ишламайди. Йўл варақаларини ҳайдовчиларнинг ўзлари тўлдириб оладилар. Ёнилғи-мойлаш материаллари ой сайин ҳисоб-китоб қилиб борилмайди. Натижада автобазада йилига ўртача 1500 литр ёнилғи ортиқча исроф қилиняпти.

Область халқ контроли комитетида Тошкент темир йўл бўлими корхона ва ташкилотларида ёнилғи-мойлаш материалларидан фойдаланишда исрофгарчиликка йўл қўйилаётганлиги таъкидланиб, жавобгар шахсларга тегишли жазо берилди.

ШИКОЯТЛАР ЎРИНЛИ ЭКАН

«...Бўкадаги магазинларга қачон кирманг молларни яшириб сотишаётган бўлади. Биров уларнинг мушугини «пишт» демайди. Савдо заллари ифлос, теварак атрофга қараб бўлмайди...»

Район давлат банки бошқарувчиси, район халқ контроли комитетининг савдо бўйича штатсиз бўлим мудири Шокир Одилов шикоят хатидаги бу сатрларни ўқиди-да, кейин раисга юзланди.

— Оммавий рейд ўтказиш пайти келиб қолдими, дейман. Савдо ходимлари ҳаддиларидан ошиб кетишибдику. Хўп десангиз штатсиз активларни тўплаб, савдо шохобчаларини текшириб чиқамиз.

Штатсиз бўлим мудирининг таклифи район халқ контроли комитети раисига маъқул тушди. Ўша кунийёқ 20 кишилик рейд бригадаси тузилди ва эрталаб текширувга киришилди. Рейд тўсатдан бўлгани учун ҳам сотувчилар кам-кўстларини тўғрилашга улгура олишмади. Текширув ўтказилган куни 14 та магазинда қанд, туз, ун, гугурт каби кундалик рўзғор моллари йўқ эди. Устига устак Бўка матлубот жамиятига қарашли 3-магазин мудири Ҳ. Умаров савдо пайтида харидорнинг ҳақидан 1 сўм 51 тийин уриб қолди. Назоратчилар харид қилинган молларни қайта ҳисоб-китоб қилишганида Ҳ. Умаров қизариб-бўзариб кетди.

— Бироз янглишибмизда, — деди у ўзини беозор кўрсатишга ҳаракат қилиб.— Савдода ким ҳам хато қилмайди, дейсиз.

Назоратчилар ўз фойдасига янглишган савдо ходими устидан акт тузишаётганда Ҳ. Умаровнинг фиғони фалакка чиқди. Қўрққан олдин мушт кўтарар, деганларидек, назоратчиларга дўқ ҳам қилиб кўрди, ялиниб ҳам кўрди. Барибир бўлмади. Назоратчилар бор гапнинг ҳаммасини қоғозга туширишди.

6-дўкон мудири Ҳ. Тўйчиева ҳам қўли эгриликда Ҳ. Умаровдан қолишмас экан. У харидорларнинг биридан 1 сўм 98 тийин уриб қолдида, яна ҳеч нарса бўлмагандек бамайлихотир чойини ичаверди. Назоратчилар қайта ҳисоб-китоб қилишгандан сўнг Ҳ. Тўйчиева ўзини қўярга жой топа олмади.

Шундай хунук манзара бошқа савдо шохобчаларида ҳам кўзга ташланди. «Ташоблсельстрой» трестига қарашли 4-кўчма механизациялашган колоннанинг 6-ишчи таъминоти бўлими магазини сотувчиси Н. Дўстмуҳамедова, Бўка матлубот жамиятига қарашли 31-магазин сотувчиси Т. Абдукаримова, Кўкорол матлубот жамиятига қарашли 4-магазин сотувчиси Д. Дуйсенбекова кабилар ҳам харидорларнинг кўзини шамғалат қилиб, 90 тийиндан 26 тийингача уриб қолдилар.

Назоратчилар озиқ-овқат магазинларидаги аҳволдан ранжиб, саноат моллари магазинига ўтдилар. Бу ерда ноёб молларни беркитиб сотиш авжига минган экан. «Болалар дунёси» магазини, «Лола» универмаги пештахталари остидан чет элларда тикилган чиройли кўйлаклар, ихчам ва қулай панталеткалар чиқди. Уларнинг ҳаммаси дарров рўйхатдан ўтказилди.

Штатсиз савдо бўлими ўтказган оммавий рейд якунлари район халқ контроли комитети йиғилишида атрофлича муҳокама қилинди. Рейд иштирокчилари савдо ходимларининг ножўя ишларини қоралаб гапирдилар. 3-магазин мудири Ҳ. Умаров ўз вазифасидан четлатилди. Бошқа савдо ходимлари ҳам тегишли жазо олдилар.

КОМИТЕТ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Меҳнаткашлар шикоятлари ва таклифлари билан ишлаш бўйича тузилган жамоатчилик бюроси ҳам комитет муҳокамасига муҳим-муҳим масалаларни қўйяпти. «Ташоблсельстрой» трестига қарашли 4-кўчма механизациялашган колонна участкаси мастери Баҳром Расулов бюрога раҳбарлик қиляпти. Бюро аъзолари яқинда район социал таъминот бўлимида хат ва шикоятларга қандай муносабатда бўлинаётганлигини текшириб келдилар. 8 кишилик рейд бригадаси бу текширувда кўпгина нуқсонларни очиб ташладилар. Езма шикоятлар узоқ вақт жавобсиз қолаётганлиги кишиларни ранжитаётган эди. Оғзаки шикоятлар эса бутунлай ҳисобга олинмайди. Пенсионерлар билан учрашувлар ўтказиш, очиқ хатлар кунини ташкил этиш бўйича белгиланган тадбирлар бажарилмай келяпти. Шунга ўхшаш камчиликлар район социал таъминот бўлими мудири А. Мусаевга кўрсатилди. Шикоят ва хатлар билан ишлашни янада яхшилаш юзасидан маслаҳатлар берилди.

Бюро аъзолари комитетга тушаётган ҳар бир шикоятни синчиклаб ўрганишади. «Кўкорол» совхозидан тушган сигналларнинг бирида 1-бўлимнинг Б. Шарипов бошлиқ 2-бригадасида маккажўхорига «ўгай» кўз билан қаралаётганлиги маълум қилинган эди. Маккажўхори тайёрланмаган ерга экилгани учун униб чиқмади. Кейин қайта экишга тўғри келди. Ортиқча 100 килограмм уруғлик сарфланди.

Текширув пайтида ғўза парвариши ҳам ўлда-жўлда эканлиги аниқланди. Бюро аъзоларининг талаби билан беғам бригадир ўз вазифасидан бўшатилди, бўлим бошқарувчиси М. Худоёров эса қаттиқ огоҳлантирилди.

— Штатсиз бўлимлар бизнинг ишонган таянчларимиздир,— дейди район халқ контроли комитети раисининг ўринбосари Шуҳрат Маматов.— Штатсиз бўлимларнинг жамоатчи активлари комитет топшириқларини тез ва пухта бажариб келмоқдалар. Улар тайёрлаётган масалалар кўпчилик эътиборини қозоняпти. Камчиликларнинг олдини олишда, маълум бўлган нуқсонларни бартараф этишда штатсиз активлар бизга катта ёрдам бермоқдалар.

Ж. НОСИРОВ.

ЭҲТИЁЖ ҲИСОБГА ОЛИНМАГАЧ...

Оққўрғон ва Чиноз район савдо дўконларида аҳолининг кундалик эҳтиёжи учун зарур молларни топиш амри маҳол. Харидорлар айниқса, эркаклар ва аёллар учун ёзги кийимлар, уй-рўзғор буюмларни қидириб сарсон бўлишмоқда. Дўконларда қишлоқ аҳолисига зарур бўлмайдиган моллар уюлиб ётибди.

Ҳар икки район матлубот жамиятлари союзида 1983 йил товар оборот плани бажарилмаган. Чиноз район матлубот жамиятлари союзи савдо тармоқларида шу йилнинг тўрт ойлик товар обороти плани ҳам ўринланмади.

Умуман область матлубот жамиятлари тармоқларида ўтган йили товар обороти плани 96,7 процентда қолиб кетди. Мавжуд 15 та район матлубот жамиятлари союзидан 12 тасида савдо хизмати кўрсатиш плани бажарилмади. 1984 йилнинг тўрт ойлик товар обороти плани область бўйича бажарилган бўлса-да, 350 савдо дўкони бу соҳада оқсаяпти.

Дўконларда нормадан ташқари товар запаслари кўпайиб боряпти. Жумладан, 1984 йил 1 январгача дўконларда 65,4 миллион сўмлик ортиқча мол бор эди. Тўрт ойда булар кўпайиб 68,6 миллион сўмликни ташкил этди.

Маълумки савдо ташкилотлари аҳолининг эҳтиёжлари, жойлардаги маҳаллий шарт-шароитлардан келиб чиқадиган заруратларни доимо ҳисобга олиб боришлари керак. Шаҳар аҳолисига зарур бўлган молларни қишлоққа олиб бориб ташлаш, қишлоққа керак нарсаларни шаҳардаги дўконларга уюб қўйиш тўғримикин. Ахир, наҳотки одамлар кетмон ёки ўроқ олиш учун қишлоқдан шаҳарга тушса?

Умумий овқатланиш тармоқлари ишида ҳам жиддий камчиликлар мавжуд. Тўрт ой мобайнида санитария-эпидемиология станцияси томонидан Оққўрғон районидаги умумий овқатланиш тармоқлари идорасига қарашли 31 ошхона ёпилди, 16 ходимга жарима солинди. 101 ходим эса ишдан бўшатилди. Чиноздаги умумий овқатланиш тармоқлари идораси ошхоналаридаги аҳвол бундан ҳам баттар. «Олмазор» умумий овқатланиш тармоқларида ишловчи М. Османов харидорларни алдашдан чўчимайди. «Чиноз» овқатланиш тармоқлари кабобпази М. Юнусов назоратчиларни текширишга қўймай уларга қўпол муомала қилди.

Область халқ контроли комитети Оққўрғон район матлубот жамиятлари союзи правлениесининг раиси Исабоев ва Чиноз район матлубот жамиятлари союзи правлениесининг раиси Ражабовга йўл қўйилган камчиликлар учун ҳайфсан эълон қилди.

Шунингдек, «Оққўрғон», «Чиноз», «Олмазор» умумий овқатланиш тармоқлари идораларининг директорлари Э. Туронов, М. Қодиров ва А. Йўлдошевларга ҳам қатъий ҳайфсан эълон қилинди.

ГРУППА ҲИСОБ БЕРДИ

Шу йил март ойида Чорвоқ посёлкасининг Солнечний массивидаги 32-уйда яшовчилардан шикоят тушди. Шикоятда иситгич системалари ишламаётганлиги, иссиқ сув йўқлиги эътироф этилган эди. «ЧарвакГЭСстрой» қурилиш бошқармаси халқ назоратчилари шикоятни текшириб чиқишди. Ҳақиқатан ҳам уйнинг сув юритгич трубалари занглаб, ишдан чиққан экан. Бош группа йиғилишида аҳвол атрофлича муҳокама этилиб, уйни капитал ремонт қилишга қарор қилинди.

Бизнинг фаолиятимизда бундай оперативлик одат тусига айланиб қолган. Ўтган йили йигирмадан ортиқ текшириш ва рейдлар ўтказган бўлсак, шуларнинг кўпчилиги меҳнаткашлардан тушган сигнал ва шикоятлар асосида уюштирилди. Иш сифатини яхшилаш, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ёнилғи-мойлаш ва қурилиш материалларини тежаш масалалари ҳам фаолиятимизда асосий ўринларни эгаллайди. Жумладан, шу йилнинг беш ойи мобайнида тежамкорлик бўйича 8 та текшириш ўтказилди.

Бош группамиз 17 та группа ва 3 та халқ контроли постига раҳбарлик қилади. Бош группа қошида 6 та сектор тузилган бўлиб, улар асосан давлат планларининг бажарилиши, иқтисод ва тежамкорлик, пул маблағларидан фойдаланиш, ишлаб чиқариш ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, транспорт ва механизмларни унумли ишлатиш каби ишларни назорат қиляпти. Ҳар бир сектор бош группа бюроси тасдиқлаган квартал ва йиллик план асосида иш олиб боради.

Актив фаолият ҳақида гап кетганда энг авало энергетика участкасининг В. Кудашев ва 2-участканинг К. Сирлибоев раислик қилаётган халқ контроли группаларининг олиб бораётган ишларини фахр билан айтиб ўтиш лозим. Ҳар икки группа аъзолари қурилиш материаллари, электроэнергия ва ёнилғини тежаш борасида муайян тадбирларни амалга ошираётир. Ўтган йили бошқарма бўйича 10 тонна қора металл, 14,3 куб метр ёғоч материаллари, 306 минг шартли тонна ёнилғи, 158 минг киловатт-соат электр энергияси ва 7 тонна дизель ёқилғиси тежалди. Бу соҳада айниқса мана шу икки группа намунали иш олиб борди.

Аммо, барча группаларда иш кўнгилдагидек боряпти деб бўлмайди. Яқинда «ЧарвакГЭСстрой» қурилиш бошқармаси партия комитети йиғилишида бизнинг ҳисоботимиз тингланди. Унда халқ назоратчилари ишидаги муваффақиятларни таъкидлаш билан бирга, йўл қўйилаётган камчилик ва нуқсонлар қайд қилинди. Парткомда халқ контроли фаолиятида ошкоралик, оперативлик етишмаётганлиги эътироф этилди. Айниқса, механизмлардан фойдаланиш, ремонт қилиш участкаси ва биринчи участка халқ контроли группалари иши қаттиқ танқид қилинди. Жойларда «Халқ контроли экрани» мунтазам чиқарилмаётганлиги, «Огни Чарвака» кўп тиражли газетасида назоратчиларнинг иши дуруст ёритилмаётганлиги таъкидланди.

Ҳақиқатан айрим жойларда брак маҳсулотлар ишлаб чиқариш, иш вақтидан унумли фойдаланмаслик, хўжасизлик ҳоллари юз бермоқдаки, буларга қарши халқ назоратчилари актив кураш олиб боришлари керак.

Биз ҳозир партия комитети кўрсатмалари асосида ишимиздаги камчилик ва нуқсонларни зудлик билан тугатишга киришганмиз. Аминманки, бошқарманинг 193 кишилик халқ контроли группа ва постлари ўз олдиларига қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар.

Р. НОРМАТОВ,
«ЧарвакГЭСстрой» қурилиш бошқармаси халқ контроли бош группасининг раиси.

«НАЗОРАТЧИЛАР ЭКРАНИ»

Тежамкорлик — кундалик ишимиз! Ҳар томчиси ҳисобда! Бундай даъваткор сўзлар Коммунистик районидаги 121-автокорхона халқ контроли группасининг мунтазам чиқиб турадиган «Назоратчилар экрани»да тез-тез кўзга ташланади. Ҳақиқатан ҳам моддий ресурсларни иқтисод қилишда варақа муҳим роль ўйнаяпти.

Варақанинг кейинги сони ҳам коллектив ҳаётига доир қизиқарли материаллар билан чиқди. Корхона коллективи ишлаб чиқариш планларини ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш билан бирга бу йил 15 тонна ёнилғи, 7 минг киловатт-соат электр энергияси, 20 комплект автомашина, 12,5 минг сўмлик эҳтиёт қисмларни тежаб қолишга аҳд қилган. Ана шу мақсад йўлида корхона халқ назоратчилари ва уларнинг жанговар экрани изчиллик кўрсатяпти.

Р. ДОВУТБЕКОВ.

ОҚ ҚОҒОЗНИНГ АРЗИ

Мулла Назоратга!

Эй, бундан кўра куйиб кул бўлиб, тувакдаги гулларга ўғит бўлганим яхшимасми! Офтобда сарғайиб, ёмғирда увиб кетсам бўлмайдими! Носфурушнинг хизматини ўташга ҳам рози эдим, бу кунимдан кўра. Вой ноинсофлар-ей, қоғоз ҳамма номаъқулчиликни кўтараверади, деб оппоқ бетимни ёлғон гаплар, сохта рақамлар билан чаплайверишадими? Қоғоз бўлсам ҳам оҳ тортсам, ичимдан тутун чиқиб кетади-я, биродарлар!

Келинг, яхшиси сизни Тошкент химия-фармацевтика заводи раҳбарларининг найранглари билан бафуржа таништира қолай.

Кўз кўриб, қулоқ эшитмаган воқеаларнинг ҳаммаси шу корхонада юз бермоқда. Планни бажариш қонун. Заводда буни яхши билишади. Шу боисдан давлатни алдаб бўлса ҳам планни бажаришга интилишади. Ахир план бажарилса ҳаммага яхши-да. Юқоридан ҳеч ким коймайди, қолаверса, маош, мукофот пули деган оҳанграболар бор.

1983 йили реализация қилинган маҳсулотларга 113 минг сўмлик аслида йўқ маҳсулотлар ҳам реализация қилинди деб қўшиб юборилди. Бу найрангни ҳеч ким сезмади. Шундан сўнг биринчи кварталда реализация қилинган маҳсулот ҳажмига яна 39 минг сўмлик «қўшимча» қўшилди. Буни ҳам ҳеч ким сезмади. Фақат, мен бечора қоғозгина бу найрангбозликларнинг барчасини кўтариб юравердим.

Ўз-ўзидан маълумки, аҳвол шундай бўлгач, шартномалар бўйича жойларга маҳсулот етказиб бериш планларини бажариш ҳақида гап бўлиши мумкин эмас. Ўтган йили 3362 минг сўмлик дори-дармон етказиб берилмади. Шартномада белгиланган маҳсулотлар ўз вақтида жўнатилмаганлиги учун завод катта-катта жарима тўлаб келаётир. Жумладан, ўтган йили 62,5 минг сўмлик, шу йил биринчи кварталида эса 45,5 минг сўм миқдорида жарима тўланди.

Корхонада меҳнат интизоми яхши эмас, иш бир маромда бормайди. Асосий маҳсулот ойнинг сўнгги декадасида ишлаб чиқарилади. Бундай штурмбозликда маҳсулот сифати бузилиши табиийдир. Ой охирида чиқарилган маҳсулотлар асосан Тошкент шаҳрига берилади. РСФСР, Белоруссия, Украина каби қардош республикалардаги буюртмачилар эса шартномада белгиланган ҳажмдаги маҳсулотларни тўла олишмайди. Завод раҳбарлари 220 минг сўмлик маҳсулотни шартнома тузилган истеъмолчилар қолиб, бошқа жойларга ўтказиб юборганлигини тушуниш қийин.

Корхонанинг таъминот ва ишлаб чиқариш бўлимларида мутаносиблик йўқ. 5, 6-цехларда хом-ашё етишмаслиги туфайли биринчи квартал плани бажарилмади. Завод филиалида содир бўлаётган ғалати воқеалар ақлидрокни шоширади. Бу ерда маҳсулот ишлаб чиқарилди, деб сохта ҳужжат тайёрлаш натижасида иш ҳақи фондидан 7151 сўм ошиқча сарф қилинган. Ишчиларга ғайри қонуний равишда катта миқдорда мукофот пули тўланган. Филиалда тайёр маҳсулотлар истеъмолчиларга омбордан эмас, цехнинг ўзидан берилади. Бу эса талон-тарожликка сабаб бўляпти. Эй, сизга қай бирини айтсам экан...

ОҚ ҚОҒОЗГА!

Бечора оқ кўнгилли оқ қоғозгинам. Эшитдим, ҳаммасидан хабарим бор. Заводдаги ҳийла-найранглар бир сени эмас, балки, кўпчиликни ташвишга солиб қўйган экан. Яқинда корхонада бўлиб, сен айтган гаплар тўғрилигига шубҳамиз қолмади.

Область халқ контроли комитетида завод директори Э. Шевченко, унинг ўринбосарлари Ф. Саъдуллаев, Т. Раҳматуллаевларга қаттиқ ҳайфсан, бош бухгалтер Л. Сбитневага эса ҳайфсан берилди. Давлатга етказилган зарарни қоплаш мақсадида Ф. Саъдуллаев ва Т. Раҳматуллаевларга 3 ойлик маошлари миқдорида пул начёти солинди.

Корхона раҳбарлари ишни тубдан яхшилашга ваъда беришди. Кўрайликчи, бу ёғи қандай бўларкин.

Мулла НАЗОРАТ.
Хатларни оққа кўчирувчи.
А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

● КАЛИНИН районидаги «Хасково» совхозининг Омон Каримов бошчилигидаги бригадасида ёз ноз-неъматлари ғарқ пиша бошлади. Бригада аҳли етилган ҳосилни пешма-пеш шаҳарликлар дастурхонига жўнатишга киришди. Улар бу йил 30 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, сабзавот ҳосилдорлигини 450 центнерга етказишга аҳд қилишган.

Суратларда: бригада далаларида карам ҳосили йиғиштириб олинмоқда. Совхоз бош агрономи Абдумалик Холбоев (чапдаги суратда ўнгдан иккинчи) «Узгипрогаз» институтининг ҳашарга чиққан бир группа ходимлари билан суҳбатда; бригада бошлиғи О. Каримов (ўнгда) ишчи Т. Темирбеков билан ҳосилни сараламоқда.

В. Портнов фотолари.

ОТАЛИҚ ЁРДАМИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ҲАМИША ҲАМКОРМИЗ

ТОШКЕНТдаги тажриба ремонт-экскаватор заводи коллективи республикамиз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Корхона ишчи-хизматчилари мелиорация ишларини амалга ошириш, янги ерларни очиш, оби-ҳаёт каналлари қурилишида фойдаланилаётган турли-туман машина-механизмларни қайта тикламоқдалар. Уларни капитал ремонтдан чиқаришяпти.

Ремонтчилар зиммаларидаги вазифанинг масъулиятини чуқур ҳис қилиб ишлаётганликлари туфайли ҳам меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Илғор иш усулларини қўлланиш, ишлаб чиқариш интизомига қатъий амал қилиш, иш жараёнларини механизациялаш ва енгиллаштириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар коллектив фаолияти натижасининг баракали бўлишига олиб келмоқда. Натижада қишлоқ хўжалик машина-механизмларини ремонт қилиш топшириқлари муттасил ортиғи билан бажарилмоқда. Ишчи-хизматчиларнинг ўтган беш ойдаги фаолияти натижаси ҳам баракали бўлди. Давлат плани анча ортиғи билан адо этилди. Қўшимча ўнларча минг сўмлик ремонт ишлари амалга оширилди. Пландагидан ташқари ўндан ортиқ дизель двигатели қайта тикланди, бир нечта кўчма уй тайёрланиб, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ихтиёрига юборилди.

Корхона коллективи ўз оталиғидаги хўжаликларга ёрдам бериш масаласига ҳам доим катта аҳамият билан қарамоқда. Ҳар йили бундай ёрдамни кучайтиришга қаратилган тадбирлар белгиланяпти, уларнинг бекаму кўст амалга оширилишига астойдил ҳаракат қилинмоқда. Шунинг учун ҳам оталиқдаги колхоз-совхозлар меҳнаткашлари улардан мамнун бўлмоқдалар.

Завод коллективи Тошкент районидаги Навоий номли колхоз меҳнаткашларининг яқин кўмакчиси бўлиб қолган. Хўжаликда турли хил агротехник тадбирларни амалга ошириш, етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишда корхона ишчилари ҳам қатнашадилар. Айниқса, колхозда чорвачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшишмоқда. Фермаларни электрлаштириш, механизациялаш билан боғлиқ бўлган юмушларни амалга оширишга кўмаклашмоқдалар.

Сирдарёдаги Оқ олтин районининг «СССР 60 йиллиги», Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозлари ишчи-хизматчилари ҳам ремонт-экскаватор заводи коллективи кўмагидан баҳраманд бўлмоқдалар. Ремонтчилар бу хўжаликларга ҳам тез-тез бориб туришади, улардаги тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилишда қатнашадилар. Айниқса, дизель двигателларини кўплаб қайтадан тикламоқдалар ва улар учун зарур бўлган деталлар, эҳтиёт қисмлар тайёрлаб беришяпти.

Ўтган йили пахта йиғим-терими кампанияси бошланганда «СССР 60 йиллиги» совхозида корхонанинг кўчма устахонаси ишлаб турди. Бу устахона слесарлари П. Мамай, Ш. Дадабоев ва А. Камоловлар пахта териш техникасининг унумли ишлашига муносиб ҳисса қўшдилар.

Корхона коллективи биргина ўтган йили оталиқдаги колхоз ва совхозлар деҳқонларига деярли 30 минг сўмлик ёрдам кўрсатдилар. Ишчилар унинг миқёсини бу йил янада кенгайтиришмоқчи. Улар ҳозирги вақтда хўжаликларда табиий пичан ғарамлаш ишларида қатнашмоқдалар, дала шийпонларини ремонт қилишда иштирок этишяпти.

— Коллективимиз оталиқдаги хўжаликларга ҳар томонлама ёрдам беришни бундан буён ҳам кенг кўламда давом эттиради,— дейди завод партия комитетининг секретари Жонизоқ Махатович Алданжаров.— Бу йил ўтган йилгидан ҳам ортиқроқ ҳажмдаги ишларни амалга оширамиз. Қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш учун кўплаб эҳтиёт қисмлар ва деталлар етказиб берамиз. Слесарларимиз деҳқончилик машина-механизмларини қайта тиклаш, пахта териш машиналарини терим мавсумига тайёрлашда қатнашадилар. Биз деҳқонлар билан ҳамиша ҳамкормиз. Бу ҳамкорликни бундан буён ҳам янада кучайтиришга астойдил ҳаракат қиламиз.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

ФАН—ҚИШЛОҚҚА

Янги универсал мослама

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти яратган гербицидлар соладиган мослама пахта майдонларида бегона ўтларга қарши кураш самарадорлигини оширишга ёрдам беради. Мосламанинг асосий хусусияти — унинг универсаллигидадир. Янги механизмни сеялкаларга ҳам, культиваторларга ҳам ўрнатиш мумкин. Бу эса гербицидларни чигит экиш вақтидагина эмас, шу билан бирга ғўзаларнинг ўсиш даврида ҳам солиш ва шу тариқа бегона ўтларни йўқ қилиб ташлашнинг илғор технологиясини жорий этиш имконини ҳам беради.

Мосламанинг муҳим афзаллиги шундаки, ундан 60 ва 90 сантиметр кенгликдаги ғўза қатор ораларида ҳам фойдаланиш мумкин. Мослама ишнинг юқори сифатли бўлишини таъминлайди, химиявий препаратлардан оқилона фойдаланиш имконини яратади. Ўтказилган синовлар шуни кўрсатдики, мосламадан ғўза культивацияси вақтида фойдаланиш хўжаликларга ғўза қатор ораларини қўл билан ўтоқ қилишдан воз кечишга кўмаклашади, меҳнат сарфини 4—6 баравар камайтиради.

Бу йил культиваторларга ўрнатилган янги мосламалардан республикада олти минг гектар пахта майдонида фойдаланиш мўлжалланмоқда. Шундан кейинги йилларда шу мосламалар янада кенг майдонларда қўлланилади.

(ЎзТАГ мухбири).

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — УМУМХАЛҚ ИШИ

КОНИ ФОЙДА БЎЛМОҚДА

ҲАШАР халқимизнинг қадимий одатларидан ҳисобланади. Ҳашар йўли билан кўпгина хайрли ишларнинг амалга оширилганлигини биламиз?! Янгийўл шаҳар умумий овқатланиш тресты меҳнаткашлари ёрдамчи хўжалик ташкил этишни мақсад қилиб қўйганларида ҳам кўп йиллар синовдан ўтган шу усул қўл келди.

Трест коллективининг ёрдамчи чорвачилик хўжалиги барпо этиш ҳақидаги ташаббусини Янгийўл шаҳар партия комитети ҳамда шаҳар ижроия комитети қўллаб-қувватлади. Орадан кўп ўтмай Чиноз районидаги Навоий номли колхоз территориясидан чорвачилик комплекси қурилиши учун ер майдони ажратиб берилди. Қурилиш уюшқоқлик билан бошлаб юборилди. Янгийўл шаҳридаги завод, фабрика ва бошқа корхоналар, муассасалар, ташкилотларнинг вакиллари оммавий ҳашарда қатнаша бошлашди. Қурилиш ишлари кун сайин авж олди. Комплекс бинолари босқичма-босқич битказилиб, фойдаланиш учун топширилаверди.

Шу кунларда чорвачилик комплексида бўлган киши қисқа муддат мобайнида катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилганлигини кўриб қувонади. Ҳозир ёрдамчи хўжаликда ўн саккиз блок ишлаб турибди. Бундан тўрт-беш йил муқаддам ёрдамчи хўжаликка асос солинган пайтда бор-йўғи 13 бош урғочи чўчқа бўлганди. Шу кунларда уларнинг сони 7 минг бошдан ошган. Йил охиригача жониворларни 8500 тага етказиш кўзда тутилмоқда. Беш йиллик охирига бориб эса комплексдаги чўчқалар 10 минг бошга етказилади. Чорвадор Иван Журавлев, ветеринария врачларидан Александр Ветмайер, Петр Ромел каби кўплаб меҳнатсевар кишилар ёрдамчи хўжаликдаги ишларни намунали ташкил этишда алоҳида ўрнак кўрсатяптилар.

Ёрдамчи хўжалик коллективи ўтган йили давлатга 220 тонна юқори сифатли гўшт топширган эди. Бу йилги марралари 440 тонна! Бу ерда ҳар бир килограмм гўшт етиштириш учун 1 сўм 80 тийин— 1 сўм 90 тийин сарф этиляпти, холос. Маҳсулот таннархининг бундай арзонга тушишининг боиси бор. Умумий овқатланиш тресты қошида озиқ-овқат қолдиқларини тўплаб, чорвачилик комплексига етказиб бериб турадиган махсус бригада ташкил этилган. Кераkли идишлар, транспорт воситалари билан таъминланган бригада аъзолари ошхоналар, ресторанлар, болалар боғчалари, аҳоли кўп жойлашган массивлардан озиқ-овқат чиқиндиларини белгиланган вақтда олиб кетади.

— Комплексда меҳнат қилаётган кишиларга қулай шароитлар яратиб беришни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз, — дейди Янгийўл шаҳар умумий овқатланиш трестининг директори Суннат Раҳимов. — Чорвадорлар учун 30 квартирали уй-жой, болалар боғчаси, ҳаммом, ошхона, магазин бинолари қуриб берилди. Уй-жойлар атрофига 2 минг тупдан зиёд мевали ва манзарали дарахт кўчатлари, 5 минг тупдан зиёд гул ниҳоллари экилди.

Ёрдамчи хўжалик кони фойда деганларича бор экан. Шу беш йиллик охирига бориб, умумий овқатланиш тресты чорвадорлари шаҳарликлар дастурхонига камида 600 тонна гўшт етказиб беришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар. Шундай қилиб, улар СССР Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшадилар.

Т. ЮСУПОВ,
Ю. ЗИЁДОВ.

УНУМДОРЛИК ФОРМУЛАСИ

Беданинг биринчи ўримини ўтказиб, траншеяларга олти минг тоннадан кўпроқ сенаж бостириш учун «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумининг ем-хашак тайёрловчиларига атиги йигирма кун талаб қилинди. Бу миқдордаги озуқа икки йиллик топшириққа баравардир.

Хўжаликда беданинг «Тошкент-1» навидан мўл ҳосил олинмоқда. Унумдорлик формуласи оддийдир. Деҳқонлар суғоришни қиш фаслидаёқ ўтказиб, ўсимликларни қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан ҳимоя қилиш учун далаларни ўз вақтида дориладилар.

Ҳозир хўжаликда серунум машина-механизмлар билан қуролланган тўртта ем-хашак тайёрловчи бригада беданинг иккинчи ўримига киришди. Бу йил хўжаликда бедани етти марта ўриш мўлжалланмоқда. Бу эса одатдагидан икки марта кўпдир.

(ЎзТАГ мухбири).

ИНДУСТРИАЛ ЗАМИНГА

Республикада ишга туширилган биринчи экспериментал биофабрика кўсак қуртининг кушандаси бўлган ҳашарот — габробракон урчитишни индустриал заминга ўтказишга имкон берди. Фабрика Ғалаба районидаги Киров номли тажриба хўжалигида ишлаб турибди.

Илгари габробракон банкаларга солиб, қўлда урчитиларди. Республикада уни тарқатиш учун каттагина майдон ажратилган. Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг олимлари Москва «Агроприбор» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси билан биргаликда яратган габробракон урчитадиган механизациялашган линия қўл меҳнатидан қутилишга ёрдам берди. Эндиликда ҳашарот тухумини олишдан биоматериални сақлашгача ҳамма жараёнларни приборлар бажаради ва назорат этиб туради. Фабрика ишга тушиши натижасида аввалги лаборатория ходимларининг сони ярмига қисқарди ва иш унуми ортди.

(ЎзТАГ).

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

Ҳурматли редакция!

КЕЙИНГИ йиллар мобайнида этнография фани жадал ривожланиб бормоқда. Бу соҳа олимлари халқларнинг ўтмишдаги маданияти, тарихий меросига оид тўплаган маълумотлар ҳақида журналлар, газеталарда ўқиб борамиз. Аммо Ўзбекистон этнографлари олиб бораётган ҳозирги тадқиқотлар тўғрисида кўпроқ билишни истар эдик.

Қ. МИРСОЛИЕВ,
педагог, Тошкент райони.

* * *

Редакция бу саволга жавоб беришни катта илмий ходим, тарих фанлари кандидати, этнограф олим Билол Маҳмудович АМИНОВдан илтимос қилди.

ЭТНОГРАФЛАР САФАРДА

Этнография фани соҳасида бутун мамлакатимиздаги каби республикамизда ҳам олиб борилаётган тадқиқотлар салмоқли. Ана шу катта миқёсдаги илмий изланишларда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих институти олимлари актив иштирок этишмоқда. Хусусан биз СССР Фанлар академияси Миклуха Маклай номидаги этнография институтининг Ўрта Осиё ва Қозоғистон бўлими этнографлари билан ҳамкорликда тузиб чиқилган программа асосида иш олиб боряпмиз.

Бу программага мувофиқ «Ўрта Осиё халқлари қишлоқ оилалари турмушидаги анъаналар ва янгиликлар муаммоси» ўзбекистонлик этнографчилар томонидан чуқур ўрганилмоқда. Яқинда биз — бир группа олимлар Янгийўл ва Чиноз районларида бўлдик. Бу жойлардаги аҳолининг ўтмиш ҳамда бугунги маданияти, тарихий мероси, обидалари, оилаларнинг моддий-маънавий бойлигига оид материаллар тадқиқ этиляпти. Қишлоқ ва посёлкаларнинг революциядан илгариги ва ҳозирги қиёфаси, худди шу даврларда аҳоли турмуш тарзидаги фарқлар қиёсланмоқда.

Шу ўринда бугунги қишлоқлар тобора шаҳар қиёфасига кириб бораётганини таъкидламоқчи эдик. Биз Янгийўл районининг «Ниёзбоши» қишлоғида бўлганимизда ажойиб манзаранинг гувоҳи бўлдик. Меҳнат ветерани Турсунбой ота Азимов билан суҳбатлашдик. Ота олимларимизга қишлоқ аҳолисининг илгариги ҳаёт тарзи, урф-одатлари ҳақида кўп нарсаларни гапириб берди. Районнинг «Ленинизм» колхозида «қишлоқ» сўзи эндиликда тамомила ўзгача мазмун касб этганлигини ўз кўзимиз билан кўрдик. Пастқам, зах уйлар, қинғир-қийшиқ кўчалар ўрнида замонавий кўркам посёлкалар, янги-янги уй-жой массивлари қад кўтарибди. Комплекс тарзида бунёд этилган турар-жойлар, маданий ва маиший муассасаларни кўрган одам бу ерни энди қишлоқ демайди.

Чиноз районида бўлганимизда оилаларнинг даромадлари билан қизиқдик. Улар ҳалол меҳнат билан топаётган, уй-рўзғор учун зарур бўлган моддий ва маданий бойликларни кўриб қувондик. Ялламалик 80 ёшлик Норхўжа ота Саидхўжаев, Толип ота Мўминов каби табаррук оқсоқоллар бизга янгича тўйлар, замонавий маросимлар, анъаналар халқ турмушидан тобора кенгроқ ўрин олаётганлигини хурсанд бўлиб сўзлаб беришди.

Сафарда юрган олимларимиз доим ижодий изланишда. Биз тарихий жойлар номлари билан ҳам қизиқмоқдамиз. Халқимизнинг оғзаки ижоди, меҳнатдаги тарихий жасоратларини ўрганиш ва таҳлил этиш ниятидамиз.

Қишлоқ кишилари билан учрашувлар жараёнида яна бир муҳим муддаони юрагимизга жо қилиб қайтдик. Ана шундай учрашувларда кўпчилик илгари кишилар аския пайровлари, кулги кечалари, қизиқчилик давраларини кўпроқ ташкил этганликлари, ҳозир эса халқ оғзаки санъатининг мана шу турлари камайиб бораётганлигини афсусланиб таъкидлади. Бу ҳақ гап. Ҳозирги пайтда жуда кўркам маданий комплекслар, клублар ва бошқа маданият муассасалари мавжуд. Нима учун шуларда халқ бадиий ҳаваскорлари орасидан кулгига қизиққан, аскияга ихлос қўйган кишиларни, ёшларни тўгаракларга жалб этиб, юқоридаги таклифларни амалга ошириш мумкин эмас? Биз этнограф-олимлар энди ана шу масалалар билан жиддийроқ шуғулланиш зарур деб ҳисоблаймиз. Шунинг учун ҳам этнография соҳасида олиб бораётган илмий-тадқиқот ишларимизда маданий меросимиз хазинасидан муносиб ўрин оладиган ижодий бойликларни тўплашни энг зарур, энг хайрли иш деб биламиз.

ЧИРЧИҚДА «ЮРИСТ КУНИ»

ЯҚИНДА Чирчиқ шаҳар партия комитетининг ташаббуси билан «Юрист куни» ўтказилди. Бу муҳим тадбир КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари қарорлари асосида қонунбузарликка қарши ҳамда жамоат тартибини мустаҳкамлаш учун курашни кучайтириш масалаларига бағишланди.

«Юрист куни»да Чирчиқ шаҳрининг йирик корхоналари раҳбарлари, партия ва комсомол ташкилотлари секретарлари, ўртоқлик судлари, маҳаллий касаба союз комитетлари, қонунбузарликнинг олдини олиш Советлари ҳамда ичкиликбозликка қарши кураш комиссияларининг раислари, кўнгилли халқ дружиначилари штаблари командирлари, қонунларни муҳофаза қилиш органлари ҳамда шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Область ижроия комитети юстиция бўлими бошлиғининг ўринбосари Б. Усмонов, область прокурорининг биринчи ўринбосари А. Кокин, область ички ишлар бошқармаси бошлиғи Ж. Жамолов, область суди раиси М. Мақсумов, адвокатлар область коллегияси раиси Н. Насриддиновларнинг аҳоли ўртасида қонунбузарликнинг олдини олиш, меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонун, ички ишлар органларининг жиноятчиликнинг олдини олиш соҳасидаги вазифалари, ҳуқуқ-тарғиботининг қонунбузарликка қарши курашдаги роли, адвокатуранинг ўртоқлик судлари ишини такомиллаштириш соҳасидаги вазифалари мавзуларидаги чиқишларини йиғилганлар зўр қизиқиш билан тингладилар.

Шунингдек, «Юрист куни» қатнашчилари ўзларини қизиқтирган масалалар бўйича бир қатор саволларга қониқарли жавоблар олдилар.

ЧЭТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ— БОШ СИЁСИЙ ДОКТРИНА

БЕРЛИН. Тинчликни мустаҳкамлаш — давлатимизнинг бош сиёсий доктринаси бўлиб, уни ҳеч ким бўшаштира олмайди. Тинчликни ҳимоя қилиш, тинчлик йўлидаги меҳнат — ГДР меҳнаткашларининг бутун фаолиятини мана шулар белгилаб бермоқда, деди ГБСП Марказий Комитети Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер ГДР миллий халқ армияси жангчилари ҳузурида сўзлаган нутқида.

Қуролланиш пойгасини авж олдираётган синфий душманларимиз социализмни тиз чўктира олмайдилар, деди у, социалистик ҳамдўстлик бугунги кунда аввало Совет Иттифоқининг қудрати туфайли ўзининг пухта ҳимоясини таъминлашга, социализм афзалликларидан халқлар бахт-саодати йўлида фойдаланишга қодирдир.

Ҳарбий-стратегик мувозанатни бузишга ва жаҳон халқларига империалистлар ҳукмини тиқиштиришга интилаётган тинчлик душманларининг телбанамо сиёсатига Совет Иттифоқи билан бошқа социалистик мамлакатлар ўз ихтиёрларида мавжуд бўлган барча воситаларни қарама-қарши қўймоқдалар. Биз ҳарбий-стратегик мувозанат ўзгартирилишига ҳеч қачон йўл қўймаймиз. Империализмнинг бу хусусдаги режалари муқаррар чиппакка чиқади. Варшава шартномасидаги давлатларга қарши ҳар қандай агрессия барбод бўлади.

(ТАСС).

АМЕРИКА ОЛИМИГА ПУШКИН МЕДАЛИ ТОПШИРИЛДИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС мухбири). Американинг йирик славяншуноси Шимоли-Ғарбий университетда (Иллинойс штати) рус тили профессори Ирвин Уэйлга рус тилини оммалаштириш соҳасидаги катта хизматлари учун 21 июнда А. С. Пушкин номидаги медаль топширилди. Медални СССРнинг АҚШдаги фавқулодда ва мухтор элчиси А. Ф. Добринин топширди.

Рус тили ва адабиёти ўқитувчилари халқаро уюшмаси таъсис этган медаль ҳар йили берилади. И. Уэйл — шу медалга сазовор бўлган америкалик учинчи олимдир.

«Бу мукофотни мен ўзим учун катта шараф деб ҳисоблайман,— деди И. Уэйл СССР элчихонасида мукофот топшириш маросимидан кейин ТАСС мухбирига.—Мен ҳаётимнинг қарийб ўттиз йилини рус тилини ўрганишга бағишладим, мукофот рус тилини такомиллаштириш соҳасидаги бундан кейинги фаолиятимга, америкаликлар ўртасида шу тилга, рус ва совет адабиётига халқингизнинг жуда бой маданий анъаналарига қизиқишни тарбиялаш учун янги омил бахш этади».

А. ШАЛЬНЕВ.

ХАЛҚАРО ПРОБЛЕМАЛАРНИ КОНСТРУКТИВ ҲАЛ ЭТИШ УЧУН

ПРАГА. Чехословакия Совет Иттифоқи билан ва бошқа қардош мамлакатлар билан биргаликда ҳозирги халқаро проблемаларнинг конструктив ҳал этилиши учун, кескинликни юмшатиш жараёнини мустаҳкамлаш ва чинакам қуролсизланиш учун курашмоқда, деди ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак. У Чехословакия ёшларининг вакиллари билан бу ерда бўлиб ўтган анъанавий учрашувда сўзга чиқди.

Агрессив кучларнинг, аввало АҚШ империализмининг кирдикорлари, деди у, биз мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилишимизни тақозо этмоқда. Шу билан бирга халқаро вазият жуда мураккаблигига қарамай биз тинчликни ҳимоя қилиб, келгуси авлодлар учун сақлаб қолишга муваффақ бўлинишига ишонамиз.

Ҳозирги вақтда, деб уқтирди ЧССР раҳбари, халқимиз ЧКП XVI съезди қарорларини амалга ошириш, халқ хўжалигидаги ютуқларни кўпайтириш соҳасида ҳар томонлама ва ижодий иш олиб бормоқда. Шу билан бир қаторда ЧССРнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги ҳамкорлигини Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг яқинда Москвада олий даражада бўлиб ўтган иқтисодий кенгаши қарорлари руҳида чуқурлаштириш муҳим вазифадир.

(ТАСС).

ТИНЧ КОСМОС УЧУН

ВЕНА. Бу ерда БМТнинг космик фазодан тинчлик мақсадларида фойдаланиш комитетининг 27-сессияси ўз ишини тамомлади.

Сессияда элликка яқин мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи вакиллари иштирок этдилар.

Космик фазода қуролланиш пойгасининг олдини олиш, космос бутун инсоният учун даҳшатли хатар манбаи бўлиб қолмаслиги учун таъсирчан чораларни таъминлаш сессияда авж олиб кетган мунозаранинг асосий масаласи бўлди. Социалистик ва ривожланаётган мамлакатларнинг, шунингдек бир қанча капиталистик мамлакатларнинг вакиллари ўз нутқларида қуролланиш пойгасининг космосга ёйилишига тўсқинлик қилиш, космосдан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланилишини таъминлаш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар. АҚШ делегацияси шу масалалар юзасидан ҳар қандай музокараларга қарши чиқди.

Комитет фан-техника кичик комитети билан юридик кичик комитетнинг докладларини, шунингдек ривожланаётган мамлакатларнинг миллий тараққиёт эҳтиёжлари учун космик техникадан фойдаланишда уларга ёрдам бериш программасини ҳам маъқуллади.

(ТАСС).

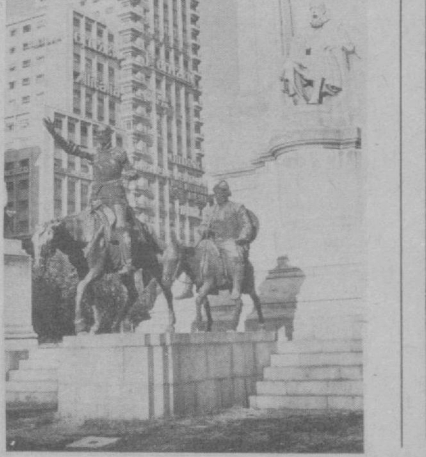

● ИСПАНИЯ кўп асрлик тарихга, бой халқ анъаналарига эга бўлган мамлакатдир. Шунинг учун Европадаги бу йирик мамлакатнинг тарихий ёдгорликлари, замонавий шаҳарлари билан танишиш истаги бўлганлар кўп. Ҳар йили Испанияга 30 миллиондан кўпроқ чет эллик турист келади. Суратда: Испаниядаги энг машҳур ҳайкаллардан бири — Дон Кихот ва Санчо Пансо ҳайкали.

В. Егоров фотоси.

ТАСС.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ПРАГА. Бу ерда Европа қитъасида ишонч тадбирларини мустаҳкамлаш проблемаларига бағишланган халқаро семинар очилди. Семинар Европада хавфсизлик учун курашувчи Чехословакия комитетининг ташаббуси билан ўтказилмоқда. Семинарда Европадаги 20 мамлакатдан, шу жумладан Совет Иттифоқидан, шунингдек АҚШ ва Канададан келган жамоат ва сиёсат арбоблари, олимлар иштирок этмоқдалар.

● АДАН. Форс кўрфази районида Америка қуролли кучларининг кўпайиб кетганлиги, Яқин Шарқда Америка ҳарбий базалари ортиб бораётганлиги араб халқлари хавфсизлигига реал таҳдид солмоқда, деди бу ерда Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЯХДР Олий Халқ Кенгаши Президиумининг Раиси, Бош министри А. Н. Муҳаммад. Бу таҳдид, деди у, Эрон-Ироқ уруши салкам тўрт йилдан буён давом этаётган бир шароитда анча кучайиб бормоқда. Бу уруш империалистик давлатларнинг манфаатларигагина мос келиб, Вашингтон ундан шу регионда ўзининг қуролли кучларини кўпайтириш учун бир баҳона сифатида фойдаланмоқда.

Демократик Яман, деди А. Н. Муҳаммад регионадаги мамлакатлар хавфсизлигини таъминлаш масаласида қатъий позицияда туриб, империалистларнинг барча ҳарбий базалари тезроқ тугатилиши учун курашмоқда.

● МАПУТУ. Мозамбик халқ озодлик кучларининг бўлинмалари шу ҳафта мобайнида Маника вилоятида «Мозамбик миллий қаршилик кўрсатиш ҳаракати» деб аталмиш ташкилотдан бўлган исёнчиларнинг тўртта базасини тор-мор этдилар. Ана шу операциялар давомида бандитлардан 11 киши йўқ қилинди, деб хабар беради «Диарию ди Мозамбик» газетаси.

(ТАСС).

АВСТРИЯ ГАЗЕТАСИНИНГ ХАБАРИ

ВЕНА. «Прессе» газетасининг хабар қилишича, яқинда Пекинда Австрия радиактив чиқитларини Хитойда «жойлаштириш имконияти» тўғрисида Австрия билан ХХР вакиллари ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Газета шу йил февралида Хитой «шундай чиқитларни Гоби чўлида жойлаштириш тўғрисида музокаралар олиб боришга тайёр эканлигини Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларга билдирди» деб ёзади.

(ТАСС).

№ 5

Бўлимни Тошкент область Давлат автомобиль инспекциясининг бошлиғи М. АҲМЕДОВ раислигидаги жамоатчилик Совети олиб боради.

● ҲИСОБ-КИТОБСИЗ ТОННА-КИЛОМЕТРЛАР
● ПОСТДА ҲАМИША СЕРГАК.
● ГАЗЕТХОН БИЛАН МУЛОҚОТ

НОСОЗ СПИДОМЕТРЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МИНИСТРЛИГИ ДИҚҚАТИГА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Халқ хўжалигида автотранспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, юкларни автомобиль транспортида ташиш чоғида ошириб ёзишга қарши курашни кучайтириш ҳамда ёнилғи-мойлаш материалларини яхши сақланишини таъминлаш тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганини текшириш мақсадида Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг Тошкент областида жойлашган автокорхоналарига рейд уюштирилди. Рейдда область Давлат автомобиль инспекцияси, область молия бўлими ва область халқ контроли комитетининг вакиллари иштирок этдилар.

Министрликнинг Орджоникидзе районидаги 3-автобазасидамиз. Смена тугаган, дарвозадан юк машиналари бирин-кетин кириб келмоқда Мана, навбатдаги машинани тўхтатиб, ҳайдовчидан йўл варақасини сўраб оламиз. Бир қарашда ҳаммаси жойида Бироқ... бажарилган иш ва босиб ўтилган масофани текшираётиб, йўл варақасидаги рақам спидометрдаги рақамга мутлақо тўғри келмаслигини кўрамиз.

3-автобаза (директори Е. Ерназаров) ихтиёрида 263 та автомобиль бор. Текширув пайтида улардан 15 тасида спидометр бузуқлиги ва 5 автомобиль пломбаланмаган спидометр билан ишлаётгани аниқланди.

Текшириш натижалари бўйича бузуқ спидометрли 15 та машинани эксплуатация қилиш таъқиқлаб қўйилди.

Министрликнинг Бўка районидаги 12-автобазасида (директори Ансар Исмоил ўғли) ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Бу ердаги мавжуд 80 та машинанинг 12 таси ёки 15 проценти бузуқ ва

РЕЙД

пломбаланмаган спидометрлар билан ишлатилаётган экан. Автобазада спидометр ускуналарини ремонт қиладиган участканинг ўзи йўқ. Спидометрларнинг соз-носозлиги, уларни пломбалаш ҳисоб-китоб қилинмайди. Машина гараждан чиқиб кетаётганда ва қайтиб келганида бакда қолган бензин йўл варақаларида қайд қилинмайди.

Шунингдек, кўп автомобилларнинг спидометри Госстандартнинг лабораторияси текширувидан ўтмаган.

Текширишдан сўнг ана шу автомобилларнинг ҳаммасидан фойдаланиш таъқиқланди ва автобаза раҳбарларига жарима солинди.

Янгийўл районидаги 2-ихтисослашган кўчма механизация колоннасига (бошлиғи О. Ҳидирназаров) қарашли жами 38 та автомобилнинг 11 таси ёки 32 процентида спидометрлари бузуқ эди. Бу ташкилотда ҳам юқоридаги каби камчиликларнинг ҳаммасини кўриш мумкин. Бош механик А. Жонқилич ва гараж мудири Ф. Шокировларга бундай нуқсонларга йўл қўйганликлари учун жарима солинди.

Худди шундай тартибсизликларни Тошкент районидаги 88-ихтисослашган кўчма механизация колоннасида (бошлиғи В. Нуштаев) ҳам учратдик. Бу ташкилотга қарашли автомобилларнинг 30 проценти носоз ёки пломбаланмаган спидометрлар билан фойдаланилмоқда.

Область Давлат автомобиль инспекцияси текшириш натижалари бўйича автохўжаликлар раҳбарларига ана шу нуқсонларни бартараф этиш ва спидометрларни тартибга келтириш юзасидан аниқ таклиф ва кўрсатмалар берди.

Х. ОБИДОВ,
область Давлат автомобиль инспекцияси техника назорати бўлинмаси бошлиғининг ўринбосари, милиция капитани.

ҲАМ МЕҲНАТ, ҲАМ ҲОРДИҚ

Тошкент шаҳри ўрта мактабларининг юқори синф ўқувчилари пойтахт область колхоз-совхозларидаги меҳнат-роҳат лагерларида иш бошладилар. Бундай лагерларнинг 43 таси 12 мингдан ортиқ ўқувчини ўз бағрига олди.

Ёшлар дам олишни кундалик самарали меҳнат билан бирга олиб бормоқдалар. Бу йил пойтахтнинг ҳар бир райони ўқувчилари 300 тоннадан ортиқ мева-сабзавот йиғиштириб, давлатга топшириш мажбуриятини олганлар. Далалардаги завқли меҳнат, бу марра шараф билан бажарилишидан далолат бермоқда. Киров районидаги ўқувчилар Тошкент райони, С. Раҳимов район мактабларининг йигит-қизлари эса Калинин районидаги хўжаликларда шу кунгача 50 тоннадан кўп сабзавот йиғиштириб олдилар.

С. СУЛТОНОВ.

УМРГА УМР ҚЎШИЛМОҚДА

Ҳозирги вақтда рак касаллигини клиник шароитда даволашда ўттизга яқин химиявий бирикмалардан фойдаланилмоқда. Улардан кўплари Латвия ССР Фанлар академиясининг органик синтез институтида яратилган.

Беморларга шифо бахш этишда фторафур, имифос, биотеф, циклофосфан, цитарапин каби препаратлар айниқса қўл келмоқда. Хусусан, бир неча дори-дармонларнинг маълум бир комбинацияси ёрдамида қилинган муолажалар бемор умрига беш йил ва ундан ҳам кўпроқ умр қўшмоқда.

С. ҲАСАНОВ.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ДЎСТЛИК КЛУБИДА

● КЛУБ ҳамиша гавжум. Унинг номи «Бирлик». Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти қошида бу клуб иш олиб бораётганига йигирма йил бўлди. Билим даргоҳида Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларидан келган 150 дан ортиқ талаба билим олаётган бўлса, уларнинг деярли барчаси клуб аъзоси. Совет студентлари каби улар ҳам озод ҳаёт нашидасини сурмоқдалар, бадиий ҳаваскорлик коллективлари ташкилий фаолиятида ҳамда спорт мусобақаларида актив иштирок этмоқдалар, хоҳловчилар учинчи меҳнат чорагида қурилиш отрядларида қизғин меҳнат қилмоқдалар.

Клубга ер шарининг турли жойларидан ўқишни тугаллаб кетганлардан ҳар куни кўплаб хатлар келиб туради. Институтда ўз озодлиги, мустақиллиги учун курашаётган халқлар билан бирдамликка бағишланган митинглар ўтказиш анъанага айланиб қолган. Бу ерда ҳам «Бирлик» клуби аъзолари етакчидирлар. Суратларда: (юқорида) «Бирлик» интернационал дўстлик клуби почтасига келган хатларни (чапдан) кубалик Хуан Карлос, қирғиз Чинора Қўчқорбоева ва лаослик Кхаммун Суваннакайсонглар кўздан кечирмоқдалар; (пастда) интернационал дўстлик клуби аъзоларидан бир группасини кўриб турибсиз.

Ф. Қурбонбоев фотолари.
(ЎзТАГ).

ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИДАН

МАШИНА ИНГЛИЗ ТИЛИНИ ЎРГАТАДИ

Воронеждаги «Электроника» фирма магазинидан хонаки инглиз тили «ўқитувчисини» сотиб олиш мумкин. Магазинга электрон нутқ синтезатори келтирилди.

Кнопкани боссангиз стол калькуляторига ўхшаб кетадиган чоғроқ бир прибор дарсни бошлайди. Машина хотирасидаги икки юзта сўздан биринчисини инглизча айтади ва уни ёзиб олишни сўрайди. Ўқувчи шу сўзни лотин алифбели клавиатурада теради ва экранчада тегишли ҳарфлар шуълаланади. Хато қилиб қўйсангиз электрон «мураббий» тўғри ёзилиш вариантини кўрсатиб, хатони тузатади.

Келгусида машина хотирасини кенгайтириб, мактаб ўқувчиларига — борингки катталарга ҳам чет тилини ўрганишда қимматли кўмакчи бўлиб қолади.

(ТАСС мухбири).

ИНСПЕКТОР ИСЛОМОВ

ЎТГАН йилнинг 21 ноябрь куни эрталаб Чирчиқ ГАИ бўлимига нохуш хабар келди: «10-автобаза ёнида пиёдани машина уриб кетди. Жиноятчи номаълум».

Дарҳол воқеа содир бўлган жойга автоинспекторлар етиб келишди. Бирнечта оператив группа тузилиб, объектлар бўйича жўнаб кетишди.

Группа бошлиғи милиция катта лейтенанти Равшан Исломов сержант Робит Баннапов билан мотоциклда бораркан, мияси жуда тез ишлар, хаёлига бирин-кетин қатор тахминлар келар, лекин уларнинг бирортасида тўхтолмас эди. Пиёда ёш йигит. Равшан унинг юзидаги тилинган из ва танасидаги бошқа жароҳатларни кўз олдига келтираркан, уни албатта юк машинаси урган, деган қарорга келди. Чунки, пиёданинг ўнг юзидаги узун йиртиқ кузовнинг қирраси ёки ўткирроқ темирнинг «қилмиши» эканлиги эҳтимолдан холи эмас.

— Робит, чапга бур, — деди у рулни бошқариб бораётган ҳамкасбига, — «Чирчиқсельмаш»нинг гаражига борамиз.

Аллақачон қоронғи тушган, машиналарнинг кўпи гаражга қайтиб улгурган Равшан уларнинг ҳар бири атрофини айланиб, синчиклаб кўздан кечира бошлади. Уч-тўрт машинани кўриб чиқишди ҳамки, нарироқдаги машина кабинасида ўтирган шофёр ҳамон пастга тушай демайди. Равшан негадир ундан шубҳаланди, Робит иккови унинг ёнига боришди.

— Нега йигитни касалхонага олиб бориб, индамай кетвординг? — деди Равшан шофёрга дабдурустдан.

Кабинада ўтирган шофёр совуқданми, саволданми, қалт-қалт титрарди. У бир зум саросимада буларга қараб тургач, титроқ лаблари билан жавоб берди:

— Улар менга ҳечнима дейишмади...

АЪЛОЧИ МИЛИЦИЯ ХОДИМЛАРИ

«Улар» деганда чалажон пиёдани қабул қилиб олган врачларни назарда тутаётган эди. Равшан бир хўрсиндию, кўкрак қафаси бўшашиб, вужудидаги бор асабий чарчоқ тарқади...

Йўл-патруль хизматининг катта инспектори Р. Исломов 1972 йилдан буён милицияда хизмат қилиб келмоқда. Бу орада уч йил СССР Ички ишлар министрлигининг Саратовдаги мактабида ўқиди. Амалий тажрибани назарий билимлар билан бойитиб, область Давлат автомобиль инспекциясининг энг яхши инспекторлари қаторидан жой олганига ҳам бирнеча йил бўлди. Уни Чирчиқ шаҳрида жуда кўп одамлар, кўп ҳайдовчилар танишади, ҳурмат қилишади. Шунинг учун ҳам Исломов участкасида йўл қоида-бузарликлари нисбатан камроқ содир бўлади.

...Бир қизни мотоцикл уриб, ғойиб бўлди. Оғир жароҳатланган қиз касалхонада ўзига келди. Жиноятчини топиш керак. Ҳодисани кўрган одамлар мотоцикл номерини 16 — 48 ТШИ дейишди. Роса қидиришди. Чирчиқда, атроф районларда бунақа номерли мотоцикл йўқ. «Балки 48—16 ТШИдир?» Равшан шу номерли мотоцикл борлигини ГАИдан тезда аниқлади ва адрес бўйича борди. Уч-тўрт ўсмир уйда ичиб ўтиришибди. Улардан бири кўзига таниш кўринди.

— Нега бунақа қилдинг, — деди Равшан унга тик қараб, — қиз бечора ўлиб қолса нима бўларди?!

— Э, Равшан, қўрқиб кетдим, — деди у йигит бўшашиб.

Ортиқча терговга ҳожат қолмади...

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Суратда: йўл - патруль хизмати катта инспектори Р. Исломов (чапда), инспектор Ботир Расулов ва жамоатчи автоинспектор Одил Шорустамовлар.

В. ПОРТНОВ фотоси.

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

САВОЛ: Кайф билан ўз машинамни бошқариб бораётганимда автоинспектор тўхтатди. ГАИда мени бир йилгача машина ҳайдаш ҳуқуқидан маҳрум этишди. Мен СССР Олий Совети Президиумининг кўча ҳаракати қоидаларини бузганлик учун жавобгарлик чоралари тўғрисидаги Фармонида кайф ҳолатда биринчи марта қўлга тушганда юз сўмгача жарима солинишини ўқигандим.

А. АЛИМОВ,
Чирчиқ.

ЖАВОБ: Нотўғри, сиз эслатган Фармонда кайф билан биринчи марта қўлга тушган ҳайдовчига фақат жарима солиш билан кифояланилади, деган банд йўқ. Ё юз сўмгача жарима солиш, ёки ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилиш ГАИнинг ихтиёрида. Бунда содир этилган қоидабузарликнинг ҳолатлари ва бошқа жиҳатлар эътиборга олинади.

* * *

САВОЛ: Мен шофёрлик гувоҳномасини 1969 йил армияда олганман. Энди уни алмаштиришим керак. Бироқ, шахсий ҳайдовчилик карточкам йўқ — хизмат қилган жойда қолиб кетган. Нима қилишим керак?

А. ЙЎЛДОШЕВ,
Калинин райони.

ЖАВОБ: Агар ҳарбий билетингизга шофёр вазифасида ишлаганингиз қайд қилинган бўлса ва шофёрлик курсини битирганлигингиз тўғрисидаги гувоҳномани ГАИга тақдим қилсангиз кифоя. Шунда шахсий карточкасиз ҳайдовчилик гувоҳномангиз янги нусхага алмаштириб берилади.

Ш. ХЎЖАЕВ,
область Давлат автоинспекцияси имтиҳон-регистрация бўлинмасининг ходими, милиция капитани.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ҚИШЛОҚ ЁШЛАРИ УЧУН

ҚУЙИ ФИЗКУЛЬТУРА ТАШКИЛОТЛАРИДА

Бу воқеа спорт клуби аъзолари ёдидан чиқмайди. Асосан колхозчи ёшлардан ташкил топган футбол командаси район марказидан четроқдаги қўлбола стадионда шуғулланишарди. Спортчилар маслаҳатлашиб, район партия комитетига мурожаат қилишди.

Райкомда уларнинг арзи диққат билан тингланди. Район партия комитетининг иккинчи секретари О. Турғунбоев бошчилигида янги стадион қурилишини назорат қилиб бориш учун махсус штаб тузилди. Штаб ҳар куни ўз мажлисини ўтказиб турди. Дастлабки кунданоқ стадион учун ажратилган тошлоқ майдонда 5 та бульдозер ва 3 та скрейпер иш бошлаб юборди.

Кўзланган мақсад аниқ бўлса, ғалаба муқаррар дейишади спортчилар. Бунинг учун сабот-матонат ва ирода керак. Ғалабалик ёшлар ишга жадал киришдилар. Қурилиш асосан ҳашар йўли билан олиб борилди. Уларга райондаги 16 та хўжалик, қурилиш ташкилотлари, шунингдек саноат корхоналари яқиндан ёрдам бердилар.

Бир ой ичида ўйдим-чуқур майдон кафтдек текис бўлди. Бир йилдан сўнг 1981 йил февраль ойида катта спорт комплекси спортчиларни бағрига олди.

Шунда «Галабинец» деб номланган спорт клуби тузишга қарор қилинди. Унга серғайрат, ташаббускор йигит Абдуназар Маҳмудов раис қилиб сайланди. Мақсад ёшларни оммавий тарзда спортга жалб қилиш эди. Тез орада бу ерда футбол, баскетбол, стол тенниси, дзюдо, бокс ва бошқа секциялар ташкил этилди, уларни малакали тренерлар бошқара бошладилар.

Клуб аъзолари район миқёсидаги мусобақаларда иштирок этадиган бўлдилар. Шу ернинг ўзида район болалар ва ўсмирлар спорт мактаби ташкил этилди.

Спортчиларга яратилган барча шароитлар уларнинг каттароқ миқёсдаги мусобақаларда муваффақиятли иштирок этишлари учун янги имкониятлар яратди.

«Пахтакор»нинг собиқ ўйинчиси Шамил Яфаров футболчилар билан жиддий шуғуллана бошлади. Ўтган йил якунларига кўра команда областда биринчи ўринни эгаллаб, республика мусобақаларида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритди. Бу йил ҳам ғалабалик футболчилар, мухлислар олқишига сазовор бўлмоқдалар.

Клубда дзюдо секциясини СССР спорт мастерлигига номзод Григорий Пя бошқаради. СССР спорт мастери Эдуард Югай стол тенниси, спорт мастерлигига номзод Геннадий Ким эса бокс бўйича машғулотларни олиб бормоқдалар. Йигитлар самбо сирларини Абдужалил Амирбековдан ўрганяптилар.

Қишлоқ ёшларининг дам олишлари ҳам пухта ташкил этилган. Район балиқчилик хўжалиги раҳбарлари билан ҳамкорликда тегишли тадбирлар ишлаб чиқилди. Хўжаликдан қармоқ билан балиқ овлайдиган махсус жойлар ажратиб берилди. Бу ерлар спортчи йигит-қизларнинг севимли сайлгоҳига айланди.

Қишлоқ ёшларини оммавий равишда спорт-соғломлаштириш ишларига жалб қилишнинг Ғалаба район тажрибаси диққатга сазовордир. Биз ғалабаликларнинг гулларга бурканган, кўк майсали катта спорт комплексидан катта таассуротлар билан қайтдик.

А. НОСИРОВА.

САФАРДА ДУРАНГ

● «Пахтакор» навбатдаги турда Одессада маҳаллий «Черноморец» командаси билан учрашди. Ўйин 0:0 ҳисобида тугади. Бу турда кўпгина ўйинларда командалар очколарни бўлиб олишди. Фақатгина «Спартак» Киев динамочиларини 3:0, «Қайрат» эса «Шахтёр»ни 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратди. «Торпедо» — «Металлист» — 2:2, «Динамо» (Минск) — «Нефтчи» — 1:1, «Жальгирис» — «Арарат» — 1:1.

15 турдан сўнг 21 тадан очко жамғарган «Днепр» ҳамда «Спартак» коллективлари жадвални бошқариб боришаяпти. 9 тадан очко тўплаган Москванинг «Динамо», «Нефтчи» командалари охирги ўринларни эгаллаб туришибди.

СССР кубоги учун Москванинг «Динамо» ҳамда «Зенит» коллективлари финал учрашуви ўтказишди. Икки таймда ҳисоб очилмади. Қўшимча вақтда москваликлар рақиблари дарвозасига иккита тўп киритиб, бу йилги СССР кубоги эгаси бўлдилар.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
84-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984-85 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БЎЁҚЧИ — СУВОҚЧИ, БЎЁҚЧИ — ҚУРУВЧИ (бадиий безаш ва ганчкорликни биладиган), **ЭЛЕКТР — ГАЗ ПАЙВАНДЧИ, ПАРКЕТЧИ, ЙЎЛ МОНТЕРИ, БЕЗАКЧИ — ПЛИТКАЧИ, ҒИШТ ТЕРУВЧИ, ТЕМИР ЙЎЛЛАРНИ БЛОКИРОВКАЛАШ ВА МАРКАЗЛАШТИРИШНИ СИГНАЛИЗАЦИЯЛАШ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ — ЭЛЕКТРОМОНТАЖЧИ, СЛЕСАРЬ — САНТЕХНИК, ДУРАДГОР** (ёғочга ўйиб гул солувчи).

Ўқиш муддати — 1 йил ва 3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15,14 ЁШЛИЛАР ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ — ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртида 3 йил ўқиган ўқувчиларга билим юртларини тугатгач тўлиқ ўрта маълумот ҳамда эгаллаган касблари бўйича диплом берилади.

Ўқувчиларга кунига уч маҳал иссиқ овқат ва бепул кийим — бош берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларнинг ишлаб топган меҳнат ҳақларидан 50 проценти уларнинг ўзига берилади. Ўрта маълумот билан билим юртига ўқишга кирганларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия тўланади. Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматини ўтаб қайтганлар учун ҳар ойда 72 сўмдан стипендия берилади.

Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келганлар темир йўлларни блокировкалаш ва марказлаштиришни сигнализациялаш бўйича слесарь — электромонтажчи ихтисослигига қабул қилинадилар. Улар учун ўқиш муддати 6 ой. Ҳар ойда 90 сўмдан стипендия берилади.

Билим юрти яхши жиҳозланган ётоқхонага, ошхонага ва спорт залига эга.

Бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секциялари мавжуд.

Билим юртини аъло баҳоларга битирганлар ўрта махсус ва олий ўқув юртларига ўқиш учун йўлланма билан юбориладилар.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ЎТКАЗИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (ёки аттестат), характеристика, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 3Х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) **СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Слоним кўчаси, 113-уй (15, 23, 26, 61 автобусларнинг «Иззат магазини» бекати). Телефон 96 — 17 — 61.

Ф. Хўжаев номли1-пойабзал фабрикаси қошидаги
143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: пойабзал қисмларини бичувчи, заготовка тикувчи, пойабзал тикувчи, тайёр маҳсулотни қабул қилувчи контролёрлар, слесарь-ремонтчи, электромонтёр, конструктор-модельер, модали пойабзал тикувчи.

Билим юртига қабул қилинган 8 — 10 синфни тамомлаган ўқувчиларга ҳамма ҳунарлар бўйича ўқиш муддати 6 ой ва улар 70 сўм стипендия билан таъминланадилар. Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганлар 1-пойабзал фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойабзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик ва спорт, ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юртида ишчи ёшлар мактаби бор.

Билим юртида бепул бичиш — тикиш курси бор. Битирганларга гувоҳнома берилади.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртини аъло ёки яхши битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан ва саломатлиги ҳақида справка, 3Х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) **ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (3, 2, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойабзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 — Концерт. 10.25 — Телефильм премьераси. 10.40 — Концерт. 11.10 — «Унутма... Луговая станцияси». Бадиий фильм. 12.30 — Телефильм. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильм. 15.35 — Франческо Мизиано. «Интернационалист ҳаёти». 16.05 — Болалар учун фильм. 17.20 — Мультфильм. 17.30 — Концерт. 18.15 — «Буратино кўргазмаси». 18.45 — Жаҳонда биринчи саноат атом электростанцияси (Обнинск) ишга туширилганлигининг 30 йиллигига бағишланган кўрсатиб. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильм. 19.50 — «Ҳозирги давр ва ишчилар ҳаракати. 20.25 — «Пора». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — «Джаз панорамаси». 22.50 — Ю. Казаков. Ҳикоялар. 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — «Спорт ҳафталиги».

МТ II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — «Хушнудлик ва матонат билан». Бадиий фильм. 11.10 — Мактаб ўқувчиларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР Қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари Б. А. Рунов билан учрашуви. 11».50 — 12.15 — «А. С. Пушкин ва Н. В. Гоголь». 12.45 — Ҳужжатли фильм премьераси. 13.35 — «Жельсоминонинг сеҳрли овози». Болалар учун телевизион бадиий фильм. 1-серия. 14.40 — Шахмат мактаби. 15.10 — «Чашмалар». 15.40 — «Дунё ва ёшлар». 16.15 — «Ёрдамга ошиқаман». Телефильм. 17.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Енгил атлетика бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари. 19.30— «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.15 — 20.30 — Халқ куйлари. 20.50 — Бадиий гимнастика бўйича СССР чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — «Фотима». Бадиий фильм. 23.40 — Телефильм.

ЎзТВ I. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.20 — «Санъат ғунчалари». 18.50 — «Илмий-техника тараққиёти — халқ хўжалигига». 19.30 — «Ахборот». 19.45 —Телефильм. 19.55 — «Ниқобсиз сионизм». 2-кўрсатув. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30— «Время». 22.05 — «Ғўза парваришига — аъло сифат». 22.20 — «Одерда баҳор». Бадиий фильм. 24.00 — Янгиликлар.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26/VI да **Спартак**, 27/VI да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/VI да **Юлдузли тунлар**, 27/VI да **Зебуннисо.**

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги коллегияси, Луб экинларининг поясини тайёрлаш ва қайта ишлаш «Тошкент саноат бирлашмаси», Пахта тозалаш саноати илмий текшириш институти коллективлари Кетмон-Тепа луб заводининг директори
Рисали Сеитович СЕИТОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Р. 14084. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1728. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12